

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

ECB-STATISTIK

APRIL 2006

BCE ECB EZB EKT EKP

EN ÖVERSIKT

SV

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

ECB-STATISTIK EN ÖVERSIKT

APRIL 2006

Alla ECB-publikationer under 2006 kommer att ha ett motiv från 5-eurosedeln.

© Europeiska centralbanken, 2006

Adress

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Tyskland

Postadress

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Tyskland

Tfn

+49 69 1344 0

Webbplats

<http://www.ecb.int>

Fax

+49 69 1344 6000

Telex

411 144 ecb d

*Alla rättigheter förbehålls.
Återgivning i utbildningssyfte och
för icke kommersiella ändamål
är tillåten under förutsättning att källan
anges.*

ISSN 1725-1842 (online version)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 SAMMANFATTNING	5	BILAGA 1	
2 STATISTIK ÖVER MONETÄRA FINANSINSTITUT (MFI)	10	Kraven på frekvens och tidpunkt för publicering av statistik över aggregat för euroområdet	35
3 ÖVRIG STATISTIK RELATERAD TILL FINANSIELLA INTERMEDIÄRER	17	BILAGA 2	
4 RÄNTOR (INTE MFI-RÄNTOR)	18	Tillgång till statistik	37
5 VÄRDEPAPERSSTATISTIK (INKLUSIVE AKTIER)	19	BILAGA 3	
6 BETALNINGSBALANSEN OCH UTLANDSSTÄLLNINGEN	20	Urval av referenser	39
7 EUROSISTEMETS INTERNATIONELLA VALUTARESERVER	24		
8 STATISTIK ÖVER EURONS INTERNATIONELLA ROLL	25		
9 EURONS EFFEKTIVA VÄXELKURS	25		
10 STATISTIK ÖVER DE OFFENTLIGA FINANSERNA	26		
11 RÄKENSKAPER FÖR EUROOMRÅDET FÖR VARJE INSTITUTIONELL SEKTOR	27		
12 STATISTIK ÖVER BETALNINGSSYSTEM OCH VÄRDEPAPERSAVVECKLINGSSYSTEM	29		
13 STATISTIKASPEKTER PÅ EN UTVIDGNING AV EUROOMRÅDET	30		
14 UTBYTE AV STATISTIKINFORMATION	30		
15 PUBLICERINGS- OCH REVIDERINGSPOLICY	31		
16 ECB-RÄTTSAKTER OM STATISTIK	31		

FÖRKORTNINGAR

BIS	Internationella regleringsbanken (Bank for International Settlements)
b.o.p.	betalningsbalans
CIU	värdepappersfond (collective investment undertakings)
CSDB	centraliserad databas för värdepapper (centralised securities database)
ECB	Europeiska centralbanken
ECU	Europeiska valutaenheten (European Currency Unit)
EER	effektiv växelkurs (effective exchange rate)
EMI	Europeiska monetära institutet
EMU	Ekonomiska och monetära unionen
ENS 95	Europeiska nationalräkenskapssystemet 1995
ECBS	Europeiska centralbankssystemet
EU	Europeiska unionen
BNP	bruttonationalprodukt
GESMES	generic statistical message
i.i.p.	finansiell utlandsställning
IMF	Internationella valutafonden (International Monetary Fund)
M1, M2, M3	penningmängdsaggregat enligt den definition som används av ECB
MFI	monetära finansinstitut
MMF	penningmarknadsfond
MUFA	finansräkenskaper för monetära unionen
NCB	nationell centralbank
OFI	övriga (icke-monetära) finansinstitut
EUT	Europeiska unionens officiella tidning
SDMX	Statistical Data and Metadata Exchange
SDR	särskilda dragningsrätter
SNA 93	Nationalräkenskapssystemet 1993

OBS:

Texten innehåller många hänvisningar till ECB-rättsakter och gemenskapsrättsakter samt annat material. I stycke 16 finns en lista över ECB-rättsakter. Annat viktigt material till vilka referenser görs finns listade i bilaga 3. Den elektroniska versionen av detta dokument (www.ecb.int/publications) innehåller länkar till dessa dokument.

I SAMMANFATTNING

I.1 ANVÄNDNING, INNEHÅLL OCH DE VIKTIGASTE SÄRDRAGEN I ECB:S STATISTIK

1. Eurosystemets huvudsakliga mål¹ är att upprätthålla prisstabilitet i euroområdet. Utan att åsidosätta prisstabiliteten skall Eurosystemet stödja allmän ekonomisk politik i euroområdet. Med dessa mål i sikte bedriver Europeiska centralbanken (ECB) penningpolitik i euroområdet och kan genomföra valutatransaktioner. ECB skall också bidra till stabilitet i det finansiella systemet. För att utföra dessa uppgifter behövs statistik. Denna tillhandahålls av Europeiska centralbankssystemet (ECBS) eller Eurosystemet eller av Europeiska kommissionen (huvudsakligen Eurostat) i samarbete med de nationella statistikmyndigheterna.² Den här rapporten fokuserar huvudsakligen på sådan statistik som behövs för att uppfylla dessa uppgifter. ECBS samlar även in statistik för mer operationella syften, främst statistik som rör betalnings- och avvecklingsystem. Sådan statistik behandlas mer översiktligt. Diskussionen handlar huvudsakligen om aggregerade data för euroområdet. De nationella bidragen till dessa aggregat och statistikinformation som insamlas av de nationella centralbankerna för ländernas egna behov behandlas inte i den här rapporten.

2. Lite förenklat kan sägas att ansvaret på det europeiska planet delas mellan ECB och kommissionen enligt följande: ECB ansvarar för monetär och finansiell statistik samt statistik över finansiella marknader på det europeiska planet. Ansvaret delas med kommissionen på områden som rör statistik över betalningsbalansen (b.o.p.), den finansiella utlandsställningen (i.i.p.), finansräkenskaper och icke-finansiella räkenskaper uppdelat på institutionella sektorer. Kommissionen ansvarar huvudsakligen för andra statistikområden där ECB som användare har ett stort intresse av statistik över priser och kostnader, nationalräkenskaper och ett brett spektrum av annan ekonomisk statistik. Dessa ansvarsområden och överenskommelser om samarbete har fastställts i ett samförståndsavtal

(MoU). Den senaste versionen upprättades i mars 2003.

3. Syftet med den här rapporten, som uppdaterar en rapport kallad "Statistik insamlad och sammanställd av ECBS" (publicerad av ECB i maj 2000), är att tillhandahålla en enda lättillgänglig informationskälla till ECB-statistik. Den beskriver rapportering av statistik i slutet av 2005 och anger när uppgifterna omfattas av ECB:s rättsliga instrument. Rapporten visar också på en möjlig vidareutveckling där ECB:s statistik fortfarande är ofullständig eller bristfällig. ECB:s krav på allmän ekonomisk statistik, som ligger under Europeiska kommissionens ansvar på gemenskapsnivå, behandlas i en separat ECB-publikation ("Översyn av kraven på allmän ekonomisk statistik", december 2004). ECB utför dock på eget initiativ en del statistikarbete på det här området. De viktigaste exemplen är säsongsjusteringarna av Europeiska kommissionens månatliga harmoniserade konsumentprisindex (HIKP) som används för att övervaka inflationen i euroområdet samt publicering av Euroområdets prisindex för bostadsfastigheter som utkommer två gånger om året och som sammanställs av icke-harmoniserade uppgifter. Säsongsjusterade harmoniserade konsumentpriser och bostadspriser diskuteras inte i den här rapporten.

4. Genom fördraget om Europeiska unionen tilldelades Europeiska monetära institutet (EMI) uppgiften att genomföra förberedelser på statistikområdet inför etapp tre av Ekonomiska och monetära unionen (EMU) och särskilt främja den nödvändig harmoniseringen av statistiken. EMI offentliggjorde en rapport om kraven på statistik i juli 1996. Under den tredje etappen av EMU, som började i januari 1999, fick ECB, med hjälp av de nationella centralbankerna i Europeiska unionen, samla in statis-

1 Eurosystemet omfattar Europeiska centralbanken (ECB) och de nationella centralbankerna i de medlemsstater i Europeiska unionen som har infört euron. ECBS omfattar ECB och centralbankerna i alla EU-medlemsstater.

2 Eurostat är Europeiska gemenskapernas statistikkontor. Eurostat och de nationella statistikinstitutioner i EU:s medlemsstater utgör Europeiska statistiksystemet.

tik så att ECBS uppgifter skulle kunna utföras och bidra till mer harmonisering där så behövdes. Inom ECBS kräver stadgan³ att ECB definierar vilken statistik som behövs för att utföra uppgifterna och att denna statistik huvudsakligen skall insamlas av de nationella centralbankerna. På det stora hela samlar de (och i vissa fall andra nationella myndigheter) in uppgifter från rapporterade institutioner och andra nationella källor, och de sammanställer bidrag till aggregat på euroområdesnivå och lämnar dessa uppgifter till ECB som sammanställer aggregaten för euroområdet. ECB och de nationella centralbankerna utvecklar gemensamt statistikmetoder.

5. De nationella centralbankerna deltar även i arbetet med att förbereda ECB:s rättsakter i enlighet med artikel 34 och 14.3 i stadgan och inom ramen för EU-rådets förordning (EG) nr 2533/98 om Europeiska centralbankens insamling av statistiska uppgifter. När statistik som skall uppfylla ECB:s krav har uppnått en stabil tillämpning formaliseras dessa krav i form av ett rättsligt instrument och antas av ECB-rådet. En förteckning över dessa instrument finns i avsnitt 16. Över tiden har de kommit att omfatta allt större områden där statistik skall rapporteras till ECB, inom ramen för vad som fastställts i gemenskapslagstiftningen. För en stor del kompletterande information och där ECB:s behov av statistik ännu inte är helt fastlagt förlitar sig ECB på de nationella centralbankernas (och andra nationella myndigheters) möjlighet att erhålla statistikuppgifter.

6. Förutom att samarbeta med gemenskapsinstitutionerna fordrar stadgan att ECB skall samarbeta med internationella organisationer i frågor som rör statistik. ECB:s statistik följer så långt som möjligt europeiska och internationella standarder (ett par nödvändiga avvikelser tas upp i den här rapporten). Förutom att göra statistiken mer användbar bidrar detta till att begränsa rapporteringsbördan. Följaktligen har ECB utvecklat en procedur för att väga nytta mot kostnader. I denna utredning, förklarar, motiveras och kostnadsbedöms förslagen så långt

som möjligt och i förekommande fall modifieras, alternativt förkastas, de.

7. Eurosystemets politiska ansvar omfattar huvudsakligen euroområdet. För att vara användbar måste statistiken vara aggregerad så att den täcker hela euroområdet. Det här kravet ger upphov till frågor om harmonisering eftersom uppgifterna måste vara tillräckligt homogena för att tillåta meningsfull aggregering. Detta gäller särskilt monetär och finansiell statistik och betalningsbalansstatistik (b.o.p.) och statistik över utlandsställningen (i.i.p.) (samt finansräkenskaper som delvis härrör därav), där det behövs tillräcklig information för att sammanställa aggregat för euroområdet. Framför allt skall transaktioner och positioner inom euroområdet särskiljas från dem utanför för att möjliggöra konsolidering på euroområdesnivå.

8. Förutom statistik över euroområdet kan de nationella bidragen till aggregat för euroområdet utgöra en viktig del i utvecklingsanalysen, inklusive penningpolitikens transmissionsmekanism och graden av marknadsintegration. Artikel 5 i stadgan ("Insamling av statistiska uppgifter") gäller alla EU:s medlemsstater och stadgan säger vidare att ansvaret för detta ligger på allmänna rådet, i vilket ingår cheferna för de nationella centralbankerna utanför euroområdet. EU-rådets förordning om ECB-statistik säger att även om rättsliga instrument som antagits av ECB inte är bindande för icke deltagande medlemsstater skall alla EU:s medlemsstater bidra till att uppfylla kraven i artikel 5 i stadgan. Icke deltagande medlemsstater lämnar följaktligen omfattande statistikinformation till ECB. Denna statistik används för att övervaka ekonomierna i dessa länder och för att bedöma i vilken utsträckning de är redo att anta euron.

9. Att statistiken utkommer regelbundet, punktligt och att den håller hög kvalitet utgör en viktig del av kraven. För att möjliggöra för ECB att

3 Stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken är ett protokoll till fördraget om Europeiska unionen, vilket undertecknades i Maastricht i februari 1992.

i tid publicera euroområdesaggregat över monetär och finansiell statistik, statistik över finansiella marknader och betalningsbalansstatistik (b.o.p.) behöver ECB få tillgång till månadsstatistik inom tidsperioder som varierar mellan ungefär tre och sju veckor efter den månad de avser. Mer detaljerade kvartalsuppgifter skall bli tillgängliga inom en något längre tidsperiod på upp till tre månader. Uppgifter om finansräkenskaperna för euroområdet på kvartalsbasis produceras ganska sent eftersom de till stor del bygger på andra kvartalsuppgifter. På längre sikt är målet dock att ha dem inom tre månader från det kvartal de avser.

10. Statistikinformation är mest användbar för ekonomisk analys om det finns en stor uppsättning jämförbara data. För mycket av statistiken i euroområdet har det gjorts uppskattningar för perioder innan tidsserierna startades, i vissa fall till 1980 eller tidigare. Sådana uppgifter är inte helt jämförbara med aktuella uppgifter.

1.2 MONETÄR STATISTIK OCH STATISTIK ÖVER FINANSINSTITUT OCH ÖVER FINANSMARKNADER

11. Eurosystemets penningpolitik tillskriver penningmängden en viktig roll. Detta manifesteras genom meddelandet om ett kvantifierat referensvärde för penningmängdsökningen M3, ett brett penningmängdsaggregat. Pengar består huvudsakligen av likvida fordringar på monetära finansinstitut (MFI) vilka utgör den rapporterade populationen för monetär statistik. Kriteriet för att ett institut skall ingå i MFI-sektorn är kort sagt att det berörda institutet tar emot inlåning (från andra än MFI) eller emitterar finansiella instrument som liknar inlåning samt beviljar krediter eller investerar i värdepapper. De nationella centralbankerna (som tillsammans med ECB ingår i MFI-sektorn) upprättar listor över finansinstitut som uppfyller denna definition. Definitionen är mer omfattande än definitionen på kreditinstitut i gemenskapslagstiftningen, främst beroende på att penningmarknadsfonder (MMF) inräknas.

12. Att definiera en homogen penningalstrande sektor är ett första steg mot upprättande av monetär statistik. Det andra steget är att fastställa vilka poster som skall ingå i en konsoliderad balansräkning för denna sektor (konsoliderad betyder att transaktioner och positioner inom sektorn nettas). Den konsoliderade balansräkningen för monetära finansinstitut är den främsta informationskällan för sammanställning av penningmängdsaggregat och motposter till pengar.

13. Givet den överenskomna definitionen av MFI är den konsoliderade balansräkningen för monetära finansinstitut en källa till monetär information som begreppsmässigt motsvarar balansräkningarna för de nationella banksektorerna på vilka nationell monetär statistik normalt baseras. Staten och sektorer som inte är hemmahörande i euroområdet är "monetärt neutrala", vilket betyder att deras innehav av monetära instrument inte ingår i penningmängden. Sådana sektorer måste definieras och deras innehav av monetära instrument med monetära finansinstitut i euroområdet måste räknas bort från penningmängdsaggregaten för euroområdet. Definitionen på stat, på hemmahörande och på undersektorer i den monetära sektorn tillämpas på samma vis i hela euroområdet i enlighet med det europeiska nationalräkenskapssystemet 1995 (ENS 95), upprättad genom rådets förordning (EG) nr. 2223/96. En del mer omfattande information finns bara på kvartalsbasis.

14. Månatlig information om räntor på monetära instrument och kreditinstrument är också viktig. Uppgifter om räntesatser behövs för att övervaka den penningpolitiska transmissionen, för att bättre förstå finansmarknadernas struktur och för att analysera de ekonomiska och finansiella villkoren för olika sektorer i ekonomin i euroområdet. Kreditinstitut och vissa andra institut (som utgör den största delen av MFI-sektorn) rapporterar vilka räntor som betalas resp. tas ut på nya och utestående affärer med hushåll och icke-finansiella företag i euroområdet. Information om räntor motsvarar MFI-balansräkningskategorier.

15. Uppgifter över andra områden som rör monetär statistik lämnas också. Värdepapper⁴ och lån som beviljats av övriga (icke-monetära) finansinstitut (OFI) är ett alternativ till bankfinansiering för låntagare. För långivare är andelar utgivna av investeringsfonder ett substitut till vissa typer av bankfordringar. Investeringsfonder, vissa övriga OFI, försäkringsbolag och pensionsfonder, är stora och aktiva aktörer på finansmarknaderna. Priser och avkastning på finansmarknaderna kan ha stor genomslagskraft på den ekonomiska utvecklingen och kan även visa på marknadens förväntningar om inflation och ekonomisk aktivitet. ECB insamlar mycket information om finansmarknaderna (t.ex. värdepappersemissioner, finansmarknadspriser och avkastning). De viktigaste finansinstituten utanför MFI-sektorn är försäkringsbolag och pensionsfonder (om vilka ECB samlar in information i enlighet med riktlinje ECB/2002/7, ändrad av ECB/2005/13) och andra investeringsfonder än penningmarknadsfonder för vilka ECB snart skall anta en riktlinje.

1.3 BETALNINGSBALANSEN OCH RELATERAD EXTERN STATISTIK

16. Vad gäller penningpolitiken finns det inom området betalningsbalansstatistik och därtill relaterad statistik för penningpolitiken krav på att månatlig betalningsbalansstatistik visar vilka huvudposter som påverkar penningmängdsutvecklingen och valutamarknaden och att denna kompletteras av mer detaljerad statistik på kvartals- och årsbasis. Konsekventa metoder möjliggör en koppling mellan monetär statistik och betalningsbalansstatistik. Det finns även krav på månadsstatistik över Eurosystemets internationella valutareserver och likviditet i utländsk valuta samt för kvartalsstatistik och mer detaljerad statistik på årsbasis över utlandsställningen, vilket ger en uttömmande redogörelse för euroområdet fordringar och skulder gentemot resten av världen. Övrig relaterad statistik omfattar 6-månaders stockar av direkta investeringar och flöden, uppdelade per valuta, för att utvärdera eurons roll som internationell valuta för investeringar. Flera centralbanker

tillhandahåller även statistik över hur euron används som faktureringsvaluta i externa transaktioner.

17. Aggregaten för euroområdet omfattar var för sig debet och kredit samt skulder och tillgångar. För detta ändamål måste länderna i euroområdet göra en uppdelning mellan gränsöverskridande transaktioner och positioner inom euroområdet och transaktioner och positioner med resten av världen. Kvartalsstatistiken över betalningsbalansen och utlandsställningen ger en geografisk uppdelning per land eller grupper av länder och motparter till euroområdets externa transaktioner och positioner.

18. Även om kraven i görligaste mån överensstämmer med de standarder som angetts i femte utgåvan av Internationella valutafondens (IMF) betalningsbalansmanual har ECB också antagit några förslag avseende harmonisering, specifika för europeiska behov och åtgärder, för att integrera euroområdets betalningsbalans med monetär statistik och national- och finansräkenskaper. Betalningsbalansstatistik (b.o.p.) och statistik över utlandsställningen (i.i.p.) bidrar också till att utvärdera eurons roll på det internationella planet och är relaterad till hur betalnings- och avvecklingssystem fungerar. Dessa områden är av olika skäl intressanta för ECB som arbetar med att förbättra dataöverensstämmelse.

19. ECB och Eurostat samarbetar inom området betalningsbalansstatistik och statistik över utlandsställningen. ECB sammanställer aggregat för euroområdet medan Eurostat sammanställer statistik för hela EU. Vad gäller metodfrågor fokuserar ECB på finansräkenskaperna och därtill relaterade intäkter medan Eurostat tar sig an övriga delar av bytesbalansen och kapitalbalansen. Både ECB och Eurostat lägger stor vikt vid uppgifter om direkta investeringar.

4 Värdepapper är den största kategorin finansiella instrument i euroområdet och de är viktiga i nästan alla områden av ECB-statistik. ECB har nyligen utvecklat en databas med omfattande information om värdepapper med olika användningsområden för statistik, analys och drift, se stycke 79.

20. ECB sammanställer även index för eurons effektiva växelkurs i nominella och reala termer och använder sig därvid av olika deflater.

1.4 STATISTIK ÖVER DE OFFENTLIGA FINANSERNA

21. Det finns många skäl till varför ECB noga följer de offentliga finanserna. Precis som kommissionen förbereder ECB periodvis utkommande konvergensrapporter. Detta görs för att bedöma i vilken utsträckning icke-deltagande länder uppfyller kraven för att få anta euron. Den offentliga sektorns underskott och skuldsättning utgör viktiga kriterier i denna bedömning. ECB följer även noga utvecklingen i förfarandet vid alltför stora underskott. För denna verksamhet behövs statistik på årsbasis. Sådan insamlas i enlighet med den ändrade riktlinjen, ECB/2005/5, och i en form som underlättar analysen av den offentliga sektorns underskott och skuldsättning (enligt definitionen i proceduren för förfarandet vid alltför stora underskott samt i stabilitets- och tillväxtpakten). Statistiken skall visa förhållandet mellan ett underskott och skuldförändringen, upprätta en länk mellan dessa data och de något annorlunda uppgifter som fås på basis av ENS 95 och de skall möjliggöra för ECB att sammanställa aggregat för euroområdet och EU-aggregat med lämplig behandling av betalningar till och intäkter från Europeiska gemenskapens budget. Offentliga myndigheters verksamhet påverkar också i hög grad den ekonomiska utvecklingen. ECB följer således även kvartalsdata över den offentliga sektorns verksamhet. Dessa uppgifter insamlas i enlighet med gemenskapslagstiftningen.

1.5 RÄKENSKAPER FÖR EUROOMRÅDET FÖR INSTITUTIONELLA SEKTORER

22. Kvartalsdata avseende finansräkenskaper för Monetära unionen följer ett integrerat tillvägagångssätt i enlighet med europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS 95). Med utgångspunkt i relevant statistik för euroområdet och statistik över nationalräkenskaperna, sammanställer ECB finansräkenskaper för euroområdet

på kvartalsbasis som ett komplement till monetär analys och penningpolitisk forskning. Arbetet med att utveckla finansräkenskaperna pågår. När detta arbete väl är avslutat skall finansräkenskaperna tillhandahålla ett konsekvent system för att registrera finansiella förhållanden mellan institutionella sektorer och ögonblicksbilder varje kvartal på utestående belopp över in- resp. utlåning i syfte att möjliggöra en övergripande analys av finansiering och finansiella investeringar. Eftersom de baseras på internationella statistikredovisningsstandarder är kvartalsdata avseende finansräkenskaper för Monetära unionen (MUFA) också ett kraftigt instrument för att skapa överensstämmelse inom och mellan olika statistikområden. Från och med våren 2007 kommer MUFA att integreras med icke-finansiella transaktioner på kvartalsbasis vilka utvecklas i samarbete mellan ECB och kommissionen för att ge en övergripande bild av institutionella sektorer transaktioner och finansiella positioner i euroområdet. Kvartalsräkningar för euroområdet kommer att vara en hörnsten i euroområdets statistik och knyta samman olika element. Att färdigställa dessa har högsta prioritet för ECB vad gäller området för statistik.

1.6 UTBYTE AV STATISTIK

23. Bra system för utbyte av data bidrar till regelbundenhet och kvalitet. ECBS system för informationsutbyte fungerar smidigt och i stort sett automatiskt. Hela systemet är flexibelt och uppfyller nya krav på statistisk och fogar in nya uppgifter på ett effektivt och konsekvent vis.

24. ECBS system är baserat på ett speciellt telekommunikationsnätverk och ett standardiserat meddelandeformat – (GESMES/TS), ett system som ofta används som standard för utbyte av statistik och metadata (dvs. information om data) med Europeiska kommissionen och internationella organisationer. GESMES/TS (SDMX-EDI) och SDMX-ML (som använder Internet och annan modern teknik) är meddelanden baserade på samma datamodell. Båda sköts under överinseende av Statistical Data and Metadata Exchange (SDMX), upprättat av

europiska och internationella organ, däribland ECB, för att främja gemensamma standarder och bästa praxis för utbyte av statistik.

25. ECB offentliggör sedan länge statistik över euroområdet på sin webbplats. Sedan nyligen finns där även nationella bidrag och därtill hörande statistik så att användarna inte behöver söka på de nationella centralbankernas webbplatser efter dessa uppgifter. Samma uppgifter och beskrivande material publiceras samtidigt på de nationella språken på centralbankernas webbplatser.

2 STATISTIK ÖVER MONETÄRA FINANSINSTITUT (MFI)

2.1 INLEDNING

26. Statistiksystemet för euroområdet för MFI-sektorn består av följande två huvudelement: en lista över MFI definierad för statistiksyftet och en specifikation över den statistik som MFI rapporterar på månads- och kvartalsbasis. Förordningar lägger fast vilka uppgifter MFI skall rapportera till de nationella centralbankerna. En riktlinje (ECB/2003/2, i dess ändrade lydelse) specificerar innehåll, format och tidsplaner etc. för när MFI-uppgifter skall överföras från de nationella centralbankerna till ECB, uppgifter som Eurosystemet måste lämna själv avseende sin egen verksamhet och annan relaterad information som ECB behöver men som inte omfattas av förordningar.

27. Ett grundläggande statistikkraV är en månatlig konsoliderad balansräkning för den penningkapande sektorn i euroområdet. Förordning ECB/2003/13, i dess ändrade lydelse, om konsoliderade balansräkningar för monetära finansinstitut, är den rättsliga grunden för att erhålla dessa uppgifter. Den behandlar även sådan information som behövs för att få fram transaktionerna för att beräkna tillväxttakten för penningmängdsökningen. MFI-balansräkningen innehåller de viktigaste beståndsdelarna för sammanställning av penningmängdsaggregat och motparter för euroområdet. MFI-balans-

räkningar ger också statistiskunderlag för att beräkna de kassakravsmedel som kreditinstituten har skyldighet att hålla.

28. En annan förordning (ECB/2001/18, i dess ändrade lydelse) behandlar räntesatser som tillämpas av kreditfinansinstitut på inlåning och utlåning samt av vissa andra enheter vid transaktioner i euro med hushåll och icke-finansiella företag i euroområdet.

2.2 VAD ÄR MONETÄRA FINANSINSTITUT?

29. ECB skall, med bistånd av de nationella centralbankerna, upprätta en lista över MFI för statistiska ändamål i enlighet med de klassifikationsprinciper som anges nedan. Rutiner i riktlinje ECB/2003/2, i dess ändrade lydelse, säkerställer att MFI-listan alltid är uppdaterad, korrekt, så homogen som möjligt och tillräckligt tillförlitlig för statistiska ändamål. Den skall också återspegla finansiella innovationer som kan påverka karaktären på de finansiella instrumenten och förmå finansinstituten att ändra inriktningen på sin verksamhet. Denna MFI-lista för statistiska ändamål och listan över motparter för penningpolitiska syften överlappar varandra, vilket gör MFI-listan viktig för såväl den operationella verksamheten som statistiska ändamål.

30. Artikel 2 i förordning ECB/2001/13 definierar monetära finansinstitut som följer: "Förutom centralbanker omfattar MFI enligt gemenskapsrättens definition inhemska kreditinstitut och alla andra inhemska finansinstitut vilkas verksamhet består i att de mottar inlåning eller nära substitut till inlåning från andra organ än monetära finansinstitut och att de för egen räkning (åtminstone i ekonomisk bemärkelse) lämnar kredit eller placerar i värdepapper". Förutom centralbanker omfattar MFI-sektorn således två stora grupper av inhemska finansinstitut. Dessa är kreditinstitut som de definieras i gemenskapslagstiftningen (i banksamordningsdirektivet) som "ett företag vars verksamhet består i att från allmänheten ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel [inklusive medel som härrör från försälj-

ning av bankers skuldförbindelser till allmänheten] och att bevilja krediter för egen räkning” och andra inhemska finansinstitut, som uppfyller MFI-definitionen, som emitterar finansiella instrument som utgör nära substitut för inlåning.

31. I vilken utsträckning finansiella instrument kan räknas som nära substitut till inlåning beror på graden av likviditet, i kombination med faktorer som överlåtbarhet, konvertering av instrumentet mot kontanter eller överförbar inlåning, säkert värde och, i vissa fall, omsättbarhet. Löptiden kan också vara avgörande. Dessa principer anges i bilaga I till förordning ECB/2001/13

32. För andelar i öppna värdepappersfonder (CIU) finns ingen marknad i sedvanlig mening. Placerarna får emellertid information om den dagliga noteringen för fondandelarna och kan ta ut sina andelar till den kursen. Vissa av dessa öppna värdepappersfonder, s.k. penningmarknadsfonder (MMF), ingår i MFI-sektorn eftersom deras andelar vad gäller likviditet anses vara nära substitut till inlåning. Penningmarknadsfonder investerar huvudsakligen i bankinlåning eller skuldförbindelser med kort återstående löptid och har som mål en avkastning som motsvarar penningmarknadsräntorna. Kriterierna för att identifiera penningmarknadsfonder anges i bilaga I till förordning ECB/2001/13

33. I ENS 95 indelas finansinstitut klassificerade som MFI i två undersektorer: centralbanker (S.121 i ENS 95) och andra monetära finansinstitut (S.122). I slutet av 2005 bestod MFI-sektorn i euroområdet av ECB och tolv nationella centralbanker, 6 248 kreditinstitut, 1 645 penningmarknadsfonder och fyra andra institutioner. Inte alla institut i MFI-sektorn måste uppfylla alla statistikkrav. Om månadsstatistiken täcker åtminstone 95 % av hela den nationella MFI-balansräkningen kan de nationella centralbankerna befria små penningmarknadsfonder från regelbunden rapportering. Samtliga kreditinstitut måste dock årligen ge information för att säkerställa att en 95-procen-

tig täckning uppnås och för att ge underlag för uppräknings (till totalnivå). De nationella centralbankerna kan om de önskar samla in statistik över MFI:s räntesatser i enlighet med det förfarande som beskrivs i ECB/2001/18.

2.3 DEN KONSOLIDERADE BALANSRÄKNINGEN PÅ MÅNADSBASIS

34. Den konsoliderade balansräkningen ger detaljerade månadsdata om verksamheten i monetära finansinstitut för att ge ECB en heltäckande bild av den monetära utvecklingen i euroområdet. Balansräkningen konsolideras genom nettnings av monetära finansinstitut inbördes positioner. Den månadsstatistik som sammanställts av ECB ur dessa uppgifter visas i avsnitt 2.5. De månadsuppgifter som lämnas av kreditinstitut används dessutom för beräkning av kassakravsbasen för dessa institut.

35. Penningmängden omfattar sedlar och mynt i omlopp och monetära finansinstituts övriga monetära skulder (inlåning och andra instrument som är nära substitut till inlåning) samt offentliga myndigheters, t.ex. postverk och finansmyndigheter, skulder (ECB:s krav för sådana enheter specificeras i bilaga VII i ECB:s riktlinje ECB/2003/2). Övriga poster i MFI-balansräkningen är motposter till penningmängden listade på ett sätt som gör dem användbara för analys. ECB sammanställer dessa aggregat för euroområdet både som utestående belopp (stockar) och i form av transaktioner.

36. ECB vill ha statistik från de monetära finansinstituten uppdelad på instrument, löptider, valuta och länderuppdelning. Eftersom rapporteringskraven är olika för skulder och tillgångar behandlas dessa båda sidor i balansräkningen i tur och ordning.

2.3.1 INSTRUMENT OCH LÖPTIDER

(a) Skulder

37. Uppdelningen efter instrument görs månadsvis för följande kategorier: Utelöpande sedlar och mynt, inlåning, inklusive medel på förbetalda kort, repor, andelar i penningmarknadsfonder, emitterade skuldförbindelser inkl. emit-

terade penningmarknadsinstrument, kapital och reserver samt övriga skulder. Enligt riktlinje ECB/2003/2 skall de nationella centralbankerna var sjätte månad till ECB inlämna månadsstatistik över skulder hänförliga till utestående elektroniska pengar. I praktiken är alla emittenter av e-pengar i euroområdet kreditinstitut. Inlåning delas upp i inlåning över natten, inlåning med överenskommen löptid och inlåning med uppsägningstid. Övriga skulder omfattar upplupen ränta på lån (detta avviker från ENS 95 som rekommenderar att upplupen ränta tas upp under respektive instrument).

38. Uppdelning efter ursprunglig löptid (snarare än återstående löptid) kan användas i stället för klassificering efter instrumenttyp i de fall där de finansiella instrumenten på de olika marknaderna inte är fullt jämförbara. Indelningen enligt ursprunglig löptid (eller uppsägningstid) för månadsstatistik är inlåning med överenskommen löptid på upp till 1 år, över 1 år och upp till 2 år respektive över 2 år, och "inlåning med uppsägningstid" upp till 3 månader och (på frivillig basis) upp till 2 år. Icke överförbar avistainlåning (avistasparkonton) hänförs till gruppen "upp till 3 månader". Rapporten delas inte upp efter löptid eftersom de i regel är mycket kortfristiga (oftast med en ursprunglig löptid under 3 månader). Skuldförbindelser emitterade av monetära finansinstitut (inklusive penningmarknadsinstrument) bryts också ned på löptidskategorierna "upp till 1 år" respektive "över 2 år". Andelar i penningmarknadsfonder emitterade av penningmarknadsfonder behöver inte brytas ned på löptider eftersom konceptet inte berör dem.

(b) Tillgångar

39. Monetära finansinstituts tillgångar indelas månadsvis i följande kategorier: kassa, utlåning, obligationer och andra räntebärande värdepapper inkl. penningmarknadsinstrument, andelar i penningmarknadsfonder, aktier och andra andelar, anläggningstillgångar och övriga tillgångar inkl. upplupen ränta. En uppdelning efter ursprunglig löptid (upp till 1 år, över ett år och upp till 5 år och över 5 år) skall göras för

lån och för monetära finansinstituts innehav av skuldförbindelser (på 1 resp. 2 år).

2.3.2 VALUTOR

40. För alla relevanta balansräkningsposter skall beloppen i euro och i andra valutor rapporteras separat. Kvartalsstatistik över de viktigaste utländska valutorna används för att flödesstatistiken skall kunna rensas från verkan av växelkursförändringar, se nedan.

2.3.3 MOTPARTER

41. Motparterna i euroområdet identifieras från listan på monetära finansinstitut (om de är MFI eller i enlighet med ECB:s anvisningar (som överensstämmer med ENS 95). I båda fallen görs åtskillnad i den månatliga MFI-balansräkningen mellan motparter hemmahörande i samma medlemsstat som det rapporterade monetära finansinstitutet och motparter som är hemmahörande någon annanstans i euroområdet. Monetära instrument som innehas av monetära finansinstitut (S.121 och S.122 i ENS 95), av staten (S.1311) och av icke-hemmahörande i euroområdet ingår inte i ECB:s penningmängdsmått och de måste identifieras för att fastställa belopp hos innehavarsektorn för penningmängden. I syfte att göra analyser finns ett stort intresset för de individuella sektorerna som innehar pengar. Monetära finansinstitut tillhandahåller månadsvis uppdelning av inlåning från den offentliga sektorn med undantag för staten, (S.1312, S.1313 och S.1314), i icke-finansiella företag (S.11) och andra finansinstitut (S.123, inkl. finansiella serviceföretag S.124), försäkringsföretag och pensionsinstitut (S.125) och hushåll (S.14 inkl. hushållens icke vinstdrivande organisationer S.15). MFI-utlåning delas upp månadsvis på utlåning till den offentliga sektorn och utlåning till andra ovan nämnda sektorer, med en ytterligare uppdelning på utlåning till hushåll avseende konsumentkrediter, bostadslån och övriga krediter. Denna detaljerade uppdelning av motparter på månadsbasis i kombination med uppdelning på valuta och löptid i förekommande fall är ett krav som introducerades i förordning ECB/2001/13. I kategorierna "inlåning med överenskommen löptid på över 2 år", "inlåning

med uppsägningstid över 2 år” och ”repoavtal” görs en ytterligare uppdelning mellan skulder till kreditinstitut, till andra MFI-motparter och till den allmänna sektorn. Detta görs med anledning av kassakravssystemet.

2.3.4 KORSVIS NEDBRYTNING AV INSTRUMENT- OCH LÖPTIDSKATEGORIER PÅ VALUTOR OCH MOTPARTER

42. Insamlingen av den monetära statistiken för euroområdet och för beräkning av kassakravsbasen för kreditinstitut kräver en viss nedbrytning av instrument- och löptidskategorier, valutor och motparter i balansräkningen och dessa uppgifter skall rapporteras månadsvis. Mest detaljerade är dessa för motparter som ingår i innehavarsektorn. Positioner gentemot andra MFI delas upp endast i den utsträckning som detta behövs för nettning av MFI-saldon inbördes eller för beräkning av kassakravsbasen. För kassakravsbasen behövs också en uppdelning på positioner mot utlandet (icke-hemmahörande i euroområdet) i fråga om ”inlåning med överenskommen löptid över 2 år”, ”inlåning med uppsägningstid över 2 år” och ”repoavtal”. En uppdelning på löptid upp till 1 år för inlåning från hemmahörande utanför euroområdet behövs för balansräkningsstatistik.

2.3.5 AFFÄRSVERKSAMHET AVSEENDE FINANSIELLA DERIVAT

43. Ett finansiellt derivat är ett finansiellt instrument som är kopplat till ett annat finansiellt instrument eller ett index eller en råvara. På så vis kan specifika risker (ränteändringar, valutakursändringar, priser eller kreditvärdighet t.ex.) handlas på finansmarknaderna själv (i sitt eget värde). Enligt ENS 95 skall positioner i finansiella derivat tas upp om de har ett marknadsvärde eller kan hedgas på marknaden, dvs. om en av parterna i kontraktet kan reversera det genom att gå in i ett nytt omvänt kontrakt. Det aktuella marknadspriset på ett derivat värderar den ena partens fordran på den andra. Det är detta värde som bokas i statistiken över MFI-balansräkningsstatistik om ett monetärt finansinstitut är en av kontraktsparterna. Det har ingen betydelse om en fordran skiftar från en part till den andra parten under kontraktets

livslängd eller om marknadspriset är noll eftersom det kommer att vara swappens startpunkt och där en rörlig marginal justeras kontinuerligt. Derivat skall alltså tas upp i MFI-balansräkningar – i allmänhet brutto till marknadsvärde, såvida inte nationella redovisningsregler kräver redovisning utanför balansräkningen. De klassificeras under ”övriga tillgångar” om de har ett positivt värde och under ”övriga skulder” om de har ett negativt värde (utan vidare detaljuppgifter). Om de återspeglar positioner mot hemmahörande utanför euroområdet bokförs de också i betalningsbalansen och utlandsställningen, se avsnitt 6 nedan.

44. För statistiksyften behandlas derivat som finansiella instrument avskilda från underliggande instrument på vilket kontraktet är baserat. Derivatpositioner i MFI-balansräkningen visar inte underliggande finansiella instrument och inte heller det nominella värdet för vilket kontraktet slöts. ECB får regelbundet sådan information från BIS-enkäter om derivathandel i världen.

2.3.6 SAMMANSTÄLLNING AV FLÖDESSTATISTIK (ELLER STATISTIK ÖVER TRANSAKTIONER)

45. Monetära finansinstitut rapporterar både tillgångar och skulder i form av ut- och inlåning till nominellt värde (detta är ett tydligt krav i förordning ECB/2004/21 om ändring av riktlinje ECB/2001/13 även om det inte behöver tillämpas på köpta lån och inte heller på lån mot vilka MFI har gjort avsättningar). Om de är denominerade i euro skall de värdepapper som rapporteras till nominellt värde inte värdejusteras. I annat fall kommer ändringar i balansräkningsposterna att återspegla effekterna av förändringen i utestående belopp till följd av värderingsförändringar, omklassificeringar och andra justeringar samt även av transaktioner. ECB försöker isolera transaktioner (flöden) under månaden genom att identifiera och avlägsna effekterna av omvärdering och omklassificering och beräknar tillväxttakten på posterna i MFI-sektorns balansräkning, penningmängdsaggregat och vissa motposter från transaktioner. Exakt hur detta görs förklaras i de tekniska noterna i statistikbilagan till ECB:s månadsrap-

port. Justeringarna motsvarar ”övriga förändringar” (dvs. inte transaktionsrelaterade) i tillgångar och skulder i Nationalräkenskapssystemet 1993 (SNA 93) och ENS 95 och det justerade flödet från vilket tillväxttakten sammanställs motsvarar transaktioner i SNA 93 och ENS 95. En nyhet i förordning ECB/2001/13 var kravet att uppgiftslämnare skall inlämna vissa data om värdeförändringar för att möjliggöra att flödena beräknas på ett mer korrekt sätt. Tidigare fick ECB förlita sig på de uppskattningar som de nationella centralbankerna levererade. Förutom tilläggsinformation om utestående tillgångar och skulder innehåller den konsoliderade balansräkningen månatlig information om andra värdeförändringar och vissa justeringar som t.ex. avskrivningar av lån. Enligt riktlinje ECB/2003/2 (bilaga XII) skall de nationella centralbankerna inlämna all tillgänglig information om värdepapperisering av lån eller överföringar av lån till tredje part på andra sätt för monetära finansinstituts räkning.

2.3.7 TIDSRAMAR

46. En aggregerad månadsbalansräkning över tillgångar och skulder i de monetära finansinstituten i varje medlemsstat i euroområdet skall vara ECB till handa före stängningsdags den 15 arbetsdagen räknat från månadsslut för den månad uppgifterna avser. De nationella centralbankerna får besluta när de senast behöver få in materialet från de rapporterade instituten för att kunna hålla tidsplanen. Aggregat för euroområdet inklusive månatliga penningmängdsaggregat som härletts ur MFI-sektorns balansräkning offentliggörs i elektronisk form den 19:e arbetsdagen månaden efter den månad uppgifterna avser.

2.4 KVARTALSSTATISTIK ÖVER BALANSRÄKNINGEN

47. Vissa data är inte nödvändiga för sammanställningen av aggregat för euroområdet men behövs för närmare analys av den monetära utvecklingen eller för andra statistikändamål som t.ex. finansräkenskaperna. Kvartalsstatistik över balansräkningen uppfyller dessa syften.

48. Kvartalsdata skall redovisas endast över de viktigaste posterna i den aggregerade balansräkningen. ECB kan tillåta viss flexibilitet avseende vilka detaljerade kvartalsuppgifter som därutöver behövs vid beräkning av aggregat om inrapporterade data på en högre aggregationsnivå visar att ifrågavarande data sannolikt inte är signifikanta.

2.4.1 SEKTORINDELNING OCH NEDBRYTNING PÅ LÖPTIDER AV UTLÅNING I EUROOMRÅDET

49. För kvartalsvis uppföljning av löptidsstrukturen i de monetära finansinstituten totala kreditgivning (utlåning och värdepapper) skall utlåningen till offentliga sektorn, med undantag för staten, delas upp efter ursprunglig löptid ”upp till 1 år”. Båda kategorierna är korsvis relaterade till en uppdelning efter underkategori ”offentliga sektorn, med undantag för staten”. Innehav av skuldförbindelser emitterade av finansiella intermediärer utanför MFI-sektorn och av icke-finansiella företag delas upp i underkategorier och ursprunglig löptid (på ett år). Emittenter av aktier och andelar som innehas av MFI delas upp kvartalsvis i följande underkategorier: icke-finansiella företag (S.11), andra finansinstitut (S.123) inkl. finansiella serviceföretag (S.124) och försäkringsföretag och pensionsinstitut (S.125). Monetära finansinstitut lämnar varje kvartal information om sin utlåning till staten och om sina innehav av skuldförbindelser emitterade av staten utan ytterligare uppdelning (månadsstatistiken visar inte separat MFI-utlåning till staten i kreditgivningen till den offentliga sektorn).

2.4.2 KVARTALSVIS SEKTORINDELNING AV SKULDER I EUROOMRÅDET

50. Skulder i form av inlåning till den offentliga sektorn, inte staten, uppdelas i underkategorier (t.ex. delstater (S.1312), kommuner (S.1313) och socialförsäkringsfonder (S.1314)).

2.4.3 LÄNDERFÖRDELADE DATA VIS-À-VIS HEMMAHÖRANDE I EU:s MEDLEMSSTATER

51. För uppgifter om inlåning, lån och innehav av värdepapper (som omfattar andra värdepapper än aktier, andelar i penningmarknadsfonder, aktier och andra andelar) gör de monetära

finansinstituterna en uppdelning i motpartens land (det land där utgivaren är hemmahörande vad gäller innehav av värdepapper). För inlåning, lån och innehav av skuldförbindelser finns ytterligare en uppdelning beroende på om motparten är ett MFI eller inte. Förordning ECB/2003/10 ändrar ECB/2001/13 att omfatta valutorna i de tio nya medlemsstaterna om monetära finansinstitut i euroområdet har omfattande affärsverksamhet med dessa.

2.4.4 UPPDELNING PER VALUTA

52. En viss uppdelning av MFI-poster på enskilda valutor krävs så att flödesstatistik kan korrigeras för växelkursförändringar. De viktigaste balansräkningsposterna skall delas upp kvartalsvis på de icke deltagande medlemsstaternas valutor och de viktigaste internationella valutorna (USA-dollar, japanska yen och schweizer franc). Förordning ECB/2003/10 ändrar ECB/2001/13 att omfatta valutorna i de tio nya medlemsstaterna om monetära finansinstitut i euroområdet har omfattande affärsverksamhet i dessa. Den senaste kvartalsinformationen om olika valutors andelar används i sammanställningen av månadsstatistik tills nya kvartalsdata finns tillgängliga.

2.4.5 SEKTORINDELNING AV POSITIONER MED MOTPARTER UTANFÖR EUROOMRÅDET

53. En begränsad sektorindelning behövs för positioner med motparter utanför euroområdet (dvs. övriga medlemsländer i EU och övriga utlandet). En åtskillnad behövs bara vad avser positioner med banker (eller monetära finansinstitut i EU-länder utanför euroområdet) och icke-banker. Vad gäller icke-banker indelas dessa ytterligare i offentlig sektor och övriga motparter. Sektorklassificering enligt ENS 93 tillämpas där ENS 95 inte gäller. Dessa uppgifter erfordras primärt för betalningsbalansen.

2.4.6 TIDSRAMAR

54. Kvartalsstatistiken skall lämnas in till ECB av de nationella centralbankerna före stängningsdagen den tjugooåttonde arbetsdagen räknat från utgången av det kvartal som statistiken avser. De nationella centralbankerna får besluta när de senast behöver få in materialet från de

rapporterande instituten för att kunna hålla tidsplanen. Resultaten publiceras i följande nummer av ECB:s månadsrapport.

2.4.7 SAMMANSTÄLLNING AV STATISTIK ÖVER TRANSAKTIONER FÖR SERIER SOM ÄR TILLGÄNGLIGA PÅ KVARTALSBASIS

55. Förutom den information om valutor som nämnts ovan publiceras varje månad den information som behövs för att ur balansräkningsposterna kunna utläsa transaktioner och för att beräkna tillväxttakter. I de fall en fullständig uppdelning av balansräkningsposter bara rapporteras på kvartalsbasis beräknas flöden och tillväxttakt med hjälp av justeringar baserade på den mer aggregerade månadsstatistiken.

2.5 MONETÄRA AGGREGAT OCH MOTPOSTER

56. ECB sammanställer månadsstatistik över monetära aggregat och motposter med hjälp av information i MFI-balansräkningar och annan information som de nationella centralbankerna lämnar i enlighet med riktlinje ECB/2003/2. Både poster i utländsk valuta och i euro inkluderas. I de monetära aggregaten ingår en del av finansinstitutens skulder och en del av offentliga myndigheters skulder till hemmahörande i euroområdet, exkl. staten och monetära finansinstitut. M1 omfattar sedlar och mynt i omlopp samt inlåning över natten. M2 omfattar M1 plus inlåning med avtalad löptid på upp till två år samt inlåning med uppsägningstid upp till tre månader. M3 omfattar M2 plus repoavtal (i den utsträckning dessa representeras av skulder i MFI-sektorns balansräkning), andelar i penningmarknadsfonder och skuldförbindelser med en löptid upp till två år. Nedbrytning på löptid baseras på ursprunglig löptid. En sektorindelning görs också för innehav av inlåning. Motposterna för M3 är de andra posterna i den konsoliderade MFI-balansräkningen arrangerade för att underlätta analys. De viktigaste motparterna är MFI-utlåning till den offentliga sektorn och andra hemmahörande i euroområdet, MFI:s utländska nettotillgångar samt långfristiga (icke-monetära) finansiella skulder. Under övrigt lika förhållanden leder ökningarna i ut-

låning och externa nettotillgångar till att M3 ökar medan en ökning i icke-monetära skulder minskar M3. Enligt vad som nämnts ovan beräknar ECB ökningstakten på de monetära aggregaten och motparter från justerade flöden, vilka möjliggör för klassificerings- och värdeförändringar, och inte från utestående belopp. Uppskattningar av de viktigaste monetära aggregaten finns fr.o.m. 1980, och uppskattningar för MFI-utlåning fr.o.m. 1983.

2.6 MFI-RÄNTOR

57. ECB:s penningpolitik påverkar hur de ekonomiska aktörerna agerar i euroområdet, delvis genom ändringar i MFI-räntorna. Sådana ränteförändringar påverkar lånekostnader och avkastning på räntebärande penningkomponenter och på så vis påverkar det hur mycket pengar människor önskar inneha och i vilken form. Med tanke på den roll som monetära finansinstitut spelar i finansförmedling i euroområdet har bankräntor stort inflytande på intäkter och utgifter. Marginalen mellan utlånings- och inlåningsräntorna påverkar också den finansiella stabiliteten och strukturfrågor som rör banker.

58. Tidigare sammanställde ECB harmoniserad statistik över bankernas räntor på in- och utlåning från i stort sett jämförbara men inte harmoniserade data om inlånings- och lånekategorier. De nationella centralbankerna lämnade uppgifterna som kom från befintliga nationella källor.

59. Förordning ECB/2001/18 kräver nu att kreditinstitut och vissa andra monetära finansinstitut (men inte centralbanker eller penningmarknadsfonder) varje månad rapporterar räntorna på in- och utlåning för 45 instrumentkategorier, varav 31 omfattar nya avtal och 14 omfattar utestående belopp. Även om det kan förefalla som om dessa uppgifter inte ändras mycket är månadsstatistik över utestående belopp viktiga eftersom räntorna på nya avtal inte visar ränterörelser på den utestående stocken av instrument med rörlig ränta. Dessa uppgifter avser avtal i euro med hushåll (S.14 inklusive hushållens

ideella organisationer, S.15 i ENS 95) och icke-finansiella företag (S.11) hemmahörande i euroområdet. I förekommande fall rapporteras räntorna separat för avtal med var och en av de två sektorerna. Instrumentkategorierna avser poster i MFI-balansräkningen och är således klart definierade.

60. För var och en av dessa instrumentkategorier rapporterar kreditinstituten överenskommen ränta med hushåll eller icke-finansiella företag, i procent per år. Alla räntebetalningar på in- och utlåning skall ingå men inga andra avgifter. För att övervaka andra (icke-ränterelaterade) avgifter för konsumtionslån och bolån till hushåll sammanställs dessutom den årliga omkostnadsräntan (APRC), enligt definitionen i gemenskapslagstiftningen. Icke-ränterelaterade avgifter är relevanta för nationalräkenskaperna och även för villkoren på bankmarknaden.

61. Balansräkningsstatistik används för att väga räntorna på utestående belopp. Räntorna på nya avtal aggregeras och i den processen används som vikt information om volymen av nya avtal. För dagslån, inlåning med överenskommen löptid och övertrasseringar representeras ”nya avtal” av den utestående stocken för vilken räntorna kan ändras när som helst. Räntorna på utestående belopp kan vara ränta som betalas eller tas ut i slutet av varje månad. Dessa räntor kan också beräknas genom att dividera den under månaden upplupna räntan med det genomsnittliga inlåningsbeloppet eller under månaden utestående lån.

62. De nationella centralbankerna kan välja att samla in räntestatistik från ett urval av kreditinstitut i enlighet med ECB:s förordning ECB/2001/18. Till skillnad från vad fallet kan vara med MFI-balansräkningsstatistik utesluter de inte helt små kreditinstitut eftersom små kreditinstitut kan vara viktiga i vissa typer av verksamhet.

63. Syftet med sammanställningen av dessa data är att i görligaste mån möjliggöra analys av MFI-balansräkningsstatistik, monetära aggreg-

gat och MFI-räntesatser som förberedelse till det första ECB-mötet varje månad. För att undvika att rapportörerna och de nationella centralbankerna utsätts för påtryckningar kräver förordningen att kreditinstitut levererar uppgifter om räntor till de nationella centralbankerna så att dessa i sin tur kan leverera aggregerade uppgifter till ECB senast den 19:e arbetsdagen månaden efter den månad uppgifterna avser. Räntestatistiken publiceras i pressmeddelanden ca 6 veckor efter den månad de avser. Månadsstatistik producerad i enlighet med förordning ECB/2001/18 finns tillgänglig fr.o.m. början av 2003.

2.7 MAKROPRUDENTIELLA INDIKATORER OCH STRUKTURELLA FINANSINDIKATORER

64. Enligt artikel 3.3 i stadgan skall ECBS medverka till det finansiella systemets stabilitet. En annan fråga av stort intresse för ECB är strukturutvecklingen inom banksektorn och närmare bestämt i finansiell verksamhet. Monetär och finansiell statistik (MFI-balansräkningsstatistik och information om räntor) är en viktig källa till information. Om och där de är tillgängliga kommer aggregerade data om övervakning av banksystemet, sammanställda av de övervakande nationella myndigheterna (uppgifter om vinst och förlust, soliditet etc.) också att användas, tillsammans med resultaten av ECB:s undersökning av bankernas utlåning som tar upp frågor om kreditvärdighet. Finansiell stabilitet påverkas av många olika faktorer. Alltså kan statistik över värdepappersmarknaden, över finansränskaper (framför allt balansräkningsstatistik) och allmän ekonomisk statistik vara användbar. I makroprudentiellt syfte används vissa separata balansräkningsuppgifter om kreditinstitut när det finns en substantiell skillnad i en medlemsstat mellan MFI-sektorn som helhet och kreditinstitutens undersektorer. Bilaga V och VI till riktlinje ECB/2003/2, i dess ändrade lydelse i riktlinje ECB/2005/4, behandlar balansräkningsdata om kreditinstitutioner för makroprudentiell analys och de erforderliga uppgifterna på årsbasis (totalt omfattas 29 se-

rier varav inte alla avser monetära finansinstitut) för analys av strukturutveckling.

65. MFI-balansräkningsstatistik hjälper också ECB i övervakningen av eurons internationella roll (särskilt statistik över MFI-verksamhet i euro med hemmahörande utanför euroområdet). Statistik över eurons internationell roll diskuteras mer i detalj i avsnitt 8 nedan.

3 ÖVRIG STATISTIK RELATERAD TILL FINANSIELLA INTERMEDIÄRER

66. Förutom den konsoliderade MFI-balansräkningen och statistik som baseras på den, är ett urval av statistik avseende finansiella intermediärer av intresse för penningpolitiken.

3.1 ICKE-MONETÄRA FINANSINSTITUT FÖRUTOM FÖRSÄKRINGSFÖRETAG OCH PENSIONSINSTITUT

67. Undersektorn ”övriga finansinstitut” (OFI), består av icke-monetära finansinstitut som främst ägnar sig åt finansiella förmedlingstjänster men som inte uppfyller kriterierna för MFI och inte är försäkringsföretag eller pensionsinstitut. I ENS 95 ingår de i underkategori S.123.

68. Uppgifter om övriga finansinstitut, tillsammans med statistik över monetära finansinstitut, behövs för att ge en heltäckande bild av finansiell förmedling i euroområdet. I annat fall kan information gå förlorad som resultat av överföring av tillgångar och skulder från MFI-sektorn till OFI-sektorn. ECB behöver också övervaka övriga finansinstitut i syfte att upprätthålla en lista över monetära finansinstitut eftersom, i enlighet med förordning ECB/2001/13 (bilaga I, del 1.1), finansiella innovationer kan påverka de finansiella instrumentens egenskaper och föranleda instituten att ändra inriktning på sin verksamhet och att emittera instrument som utgör nära substitut för inlåning.

69. ECB sammanställer i dagsläget aggregaten för euroområdet baserade på nationella kvartalsuppgifter från de nationella centralbankerna. Även om dessa uppgifter inte alltid överensstämmer med de tillgängliga definitionerna fastställs i bilaga XVIII i riktlinje ECB/2003/2 (i dess ändrade lydelse genom riktlinje ECB/2005/4) definitioner och specifikationer för en balansräkning med begränsad indelning på instrument, löptid, hemmahörighet och sektor. I riktlinjen prioriteras uppgifter som avser värdepappersfonder (andra än penningmarknadsfonder som ingår i MFI-sektorn) eftersom de är den klart största gruppen i övriga finansinstitut i euroområdet i termer av balansräkning, värdepappers- och derivathandel samt finansiella företag som bedriver utlåning. Vad gäller den senare gruppen kommer lån till hushåll så småningom att delas upp i bostadslån och konsumtionskrediter. Eftersom den här uppdelningen redan görs i den månatliga MFI-statistiken kommer full information om övriga finansinstituts verksamhet att möjliggöra en mer omfattande uppskattning av bolån i euroområdet. ECB publicerar redan aggregerad balansräkningsstatistik på kvartalsbas över värdepappersfonder (andra än penningmarknadsfonder) i euroområdet med uppdelning av tillgångar per typ av fond (aktiefonder, obligationsfonder, blandfonder och fastighetsfonder) och mellan allmänna fonder och fonder för särskilda investerare. En ECB-förordning om statistik över övriga finansinstitut förbereds.

3.2 FÖRSÄKRINGSFÖRETAG OCH PENSIONSINSTITUT

70. Till skillnad från MFI och OFI tas inte försäkringsföretag och pensionsinstitut (S.125 i ENS 95) upp i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 2533/98 som del av den referensbefolkning från vilken ECB kan infordra uppgifter. På grund av dessa instituts betydelse för den finansiella aktiviteten i euroområdet får ECB kvartalsdata baserade på nationella uppgifter från de nationella centralbankerna över de viktigaste finansiella tillgångar och skulder i dessa institut i enlighet med riktlinje ECB/2002/7.

Denna riktlinje diskuteras mer ingående i avsnitt 11 avseende räkenskaper för institutionella sektorer i euroområdet.

4 RÄNTOR (INTE MFI-RÄNTOR)

71. Förutom räntorna som MFI-sektorn tillämpar på sin in- och utlåning (se avsnitt 2.6) behövs data om en rad andra finansiella instrument för att övervaka hur ECB-räntorna och ändringar i dessa påverkar ekonomin. Räntorna, eller avkastningen, på långa statsobligationer är särskilt viktiga i Europeiska unionen eftersom det är ett av konvergenskriterierna för att bedöma om ett land är redo att anta euron enligt fördraget om Europeiska unionen. Även om statistik för konvergens skall tillhandahållas av kommissionen (i enlighet med artikel 5 i protokollet om konvergenskriterierna) har EMI och ECB hjälpt kommissionen att välja jämförbara långa räntor att övervaka och ECB samlar in och sammanställer dessa data.

72. Om vi bortser från de tidigare nämnda MFI-räntorna kan räntor delas in två kategorier. Det är räntor som sätts av ECB-rådet (in- resp. utlåningsräntor som Eurosystemet betalar eller erhåller på marknadsoperation) samt penningmarknadsräntor och räntor på andra marknadsnoterade värdepapper.

73. Den första kategorin omfattar de räntor som Eurosystemet betalar på dagslån samt de räntor som Eurosystemet tar ut på sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner och på utlåningsfaciliteten.

74. Räntor på den andra kategorin omfattar en rad penningmarknadsräntor och avkastning på marknadsnoterade värdepapper. Penningmarknaderna i euroområdet är starkt integrerade med i stort sett standardiserade finansiella instrument. ECB samlar mycket ofta in information om räntor, oftast från nyhetsbyråer. Data om räntor och avkastning på långa marknadsnoterade värdepapper finns också lätt tillgängliga från marknadskällor. ECB håller på att utveckla en förbättrad databas för att lagra

information och möjliggöra en bättre användning.

5 VÄRDEPAPPERSSTATISTIK (INKLUSIVE AKTIER)

75. Det finns många skäl till varför information om värdepappersinnehav är en viktig del i monetär och finansiell analys. Att emittera värdepapper är ett alternativ till bankfinansiering för låntagare. Innehavare av finansiella tillgångar kan betrakta bankinlåning, omsättbara instrument som utgivits av banker (som ingår i M3 om de utgivits med en löptid på upp till två år) och andra värdepapper som substitut. Värdepappersstatistik utgör således ett komplement till monetära och finansiella uppgifter. Förändringar i finansiering mellan banksystemet och värdepappersmarknaden kan med tiden påverka penningpolitikens transmissionsmekanism. Uppgifter om belopp på emitterade värdepapper indikerar kapitalmarknadens djup medan emissioner i euro av hemmahörande utanför euroområdet är en aspekt på eurons roll som internationell valuta. Det finns även aspekter på finansiell stabilitet.

76. ECB publicerar månadsstatistik omfattande andra värdepapper än aktier (skuldförbindelser) och marknadsnoterade aktier. Statistik över skuldförbindelser omfattar skuldförbindelser i euro, oavsett vem som emitterat dem, och skuldförbindelser i euro och andra valutor emitterade av hemmahörande i euroområdet med ytterligare uppdelning i långa papper med fast resp. rörlig ränta. För äldre skuldförbindelser ingår i "euro" även skuldförbindelser denominerade i ECU eller de tidigare valutorna i medlemsstaterna i euroområdet. I båda fallen rapporteras utestående belopp vid månadsslut, bruttobelopp, återbetalning och nettoemissioner under månaden, med uppdelning efter ursprunglig löptid på ett år (eller undantagsvis två år). Skuldförbindelser emitterade av hemmahörande i euroområdet delas ytterligare upp per emittentsektor (MFI, OFI, försäkringsföretag och pensionsinstitut, icke-finansiella företag, staten och offentlig sektor). Statistik över

marknadsnoterade aktier emitterade av hemmahörande i euroområdet listar även utestående belopp, bruttoemissioner och inlösen separat med (där detta är relevant) samma sektorindelning som för skuldförbindelser.

77. Stockar av och transaktioner i marknadsnoterade aktier rapporteras till marknadsvärde medan (vilket avviker från ENS 95) belopp som avser skuldförbindelser rapporteras till nominellt värde. Obligationer som handlas under 80 % av pari och nollkupongare värderas när de utfärdas till det effektiva betalda beloppet och till nominellt värde när de förfaller. Under tiden däremellan värderas de i enlighet med en formel som möjliggör för upplupen ränta. Poster i utländsk valuta värderas till aktuell växelkurs. Ändringar i utestående belopp visar nettoemissioner, värderingsändringar och även omklassificeringar samt andra ändringar som inte beror på transaktioner. Precis som vid monetär statistik beräknar ECB ökningstakten för tillväxt på värdepappersmarknaderna från transaktionsdata, exkl. värderings- och omklassificeringseffekter. Det händer ibland att en enda värdepapperstransaktioner genomförs i olika steg under en period som varar längre än en månad (t.ex. vid företagsuppköp och sammanslagningar). Normalt bokas hela transaktionen på den månad när operationen slutförs.

78. Även om emittenter av värdepapper ingår i den referenspopulation av uppgiftslämnare som fastställts i rådets förordning om ECB:s statistik, artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 2533/98, kräver inte ECB att de rapporterar information enligt ECB:s rättsakt. Istället lämnar de nationella centralbankerna, inom fem veckor efter den månad uppgifterna avser, information om skuldförbindelser och marknadsnoterade aktier emitterade av hemmahörande i enlighet med bilaga XIX i ECB:s riktlinje ECB/2003/2, i dess ändrade lydelse. Aggregaten för euroområdet offentliggörs i elektronisk form ca 7 veckor efter den månad de avser. BIS tillhåller information om skuldförbindelser i euro emitterade av icke-hemmahörande i euroområdet. Viss information om innehav av värdepapper uppdelad på institutionell sektor kommer

att bli tillgänglig genom riktlinje ECB/2005/13.

79. Statistik över portföljinvesteringar och statistik över värdepappersemissioner tilldrar sig en hel del intresse och är vitala för andra statistikområden (t.ex. räkenskaper för euroområdet). Således har ECB och de nationella centralbankerna nyligen utvecklat en omfattande och centraliserad databas för värdepapper CSDB (comprehensive centralised securities database). CSDB använder sig av och bygger på olika institutionella och kommersiella uppgiftskällor. Den skall spela en central roll i produktionen av statistik över portföljinvesteringar och statistik över värdepappersemissioner samt i sammanställningen av annan statistik, inkl. (efter ytterligare utveckling) statistik över innehav av värdepapper. Databasen har olika analytiska och operationella användningsområden. Rutiner för att garantera uppgifternas kvalitet har lagts fast i en manual som utarbetats av ECB tillsammans med de nationella centralbankerna och dessa rutiner kommer snart att återspeglas i en ny ECB-riktlinje. ECB vidareutvecklar även statistik över värdepappersavvecklingssystem, över vilka endast information om drift offentliggjorts under några år i ett antal utgåvor av ECB:s publikation kallad "Payment and securities settlement systems in the European Union", (se punkt 117 nedan).

6 BETALNINGSBALANSEN OCH UTLANDSSTÄLLNINGEN

6.1 INLEDNING

80. För att underlätta genomförandet av penningpolitiken och valutatransaktioner samlar ECB in statistik över betalningsbalansen och utlandsställningen för euroområdet som helhet på månads-, kvartals- och årsbasis. Med undantag för portföljinvesteringar och avkastning på portföljinvesteringar varken använder eller behöver ECB uppgifter om gränsöverskridande transaktioner inom euroområdet. Kvartalsstatistiken över betalningsbalansen och utlandsställningen per årsslut ger en geografisk upp-

delning av motparter utanför euroområdet. ECB sammanställer också detaljerad statistik över Eurosystemets internationella valutareserver och likviditet i utländsk valuta i enlighet med en bifogad IMF/BIS-mall och sammanställer dagligen effektiva nominella växelkurser (EER) samt månatliga och kvartalsvisa effektiva nominella växelkurser för euron.

81. Även om referenspopulationen av uppgiftslämnare som fastställts i artikel 2 i rådets förordning, (EG) nr 2533/98 om ECB:s statistik omfattar hemmahörande i euroområdet som håller gränsöverskridande positioner resp. som utför sådana transaktioner har ECB inte antagit någon förordning på det här området. Till skillnad från monetär och finansiell statistik, där uppgiftslämnarna utgör en relativt liten grupp finansinstitut omfattar referenspopulationen av uppgiftslämnare för betalningsbalansstatistik och statistik över utlandsställningen potentiellt alla ekonomiska aktörer hemmahörande i euroområdet med gränsöverskridande transaktioner eller positioner. Rapporteringssystemen för monetära finansinstitut är relativt standardiserade i euroområdet vilket för närvarande inte är fallet för systemen för insamling av uppgifter för betalningsbalans, vilket komplicerar vid verifiering och när sanktioner skall tillämpas. Det faktum att betalningsbalansstatistik lyder under olika lagstiftning på nationell nivå och att Eurostat också samlar in betalningsbalansstatistik på Europeisk nivå komplicerar ytterligare utfärdandet av en ECB-rättsakt som direkt riktar sig till referenspopulationen av uppgiftslämnare. Istället har ECB antagit riktlinjer riktade till de nationella centralbankerna i euroområdet. I dessa riktlinjer upprättas vilka uppgifter de nationella centralbankerna skall lämna till ECB och vilka villkor och standarder som skall uppfyllas. Det är dock upp till de nationella centralbankerna att avgöra hur informationen skall insamlas från uppgiftslämnarna. ECB/2004/15 är den riktlinje som gäller nu. I vissa länder ligger inte ansvaret för datainsamling för betalningsbalansen och den finansiella utlandsställningen på den nationella centralbanken. Följaktligen har ECB utfärdat rekommendationer till de berörda organen och

dessa rekommendationer innehåller samma information som riktlinjerna. ECB/2004/16 är den gällande rekommendationen. En rekommendation är inte rättsligt bindande för de institutioner den riktas till.

82. Omfattning och underliggande begrepp för betalningsbalansstatistik och statistik över utlandsställningen har definierats i riktlinje ECB/2004/15. ECB:s krav överensstämmer i görligaste mån med de riktlinjer som fastställts i femte utgåvan av Internationella valutafondens (IMF) betalningsbalansmanual, som överensstämmer med det internationella nationalräkenskapssystemet 93 (SNA 93) och med europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS 95). ECB har dock antagit vissa förslag till harmonisering, som är specifika för betalningsbalansen och utlandsställningen i EU och euroområdet (t.ex. en konsekvent tillämpning av hur monetära finansinstitut definieras). Euroområdets betalningsbalansstatistik och statistik över utlandsställningen motsvarar i princip transaktioner och positioner mellan hemmahörande i euroområdet och hemmahörande utanför euroområdet (sektorn ”omvärlden” i euroområdets finansräkenskaper). Presentationen av b.o.p. och i.i.p. där tyngdpunkten ligger på funktionella kategorier (t.ex. direkt- och portföljinvestering etc.) snarare än den hemmahörande motpartens sektor, passar i själva verket inte riktigt in i räkenskaper för den institutionella sektorn och det finns andra frågor avseende värdering och täckning. ECB behövde ta itu med dessa frågor i förberedelserna för att inkorporera euroområdets b.o.p. och i.i.p. i finansräkenskaper.

6.2 BETALNINGSBALANS PÅ MÅNADSBASIS

6.2.1 UPPDELNING I INSTRUMENT OCH SEKTORER

83. Syftet med de viktigaste balansräkningsposterna på månadsbasis är att möjliggöra för användarna att granska de externa flödena vilka påverkar de monetära förhållandena och växelkursen i euroområdet. Den information som ECB behöver för den månatliga betalningsbalansstatistiken begränsas till transaktioner i

bytesbalansen och kapitalbalansen, med undantag för avkastningsflöden vilka kräver en direkt uppdelning i portföljinvesteringar och övriga investeringar. Mer detaljerade uppgifter behövs i finansräkenskaperna där det är troligt att stora och variabla flöden som påverkar de monetära förutsättningarna i euroområdet kan uppstå. Utlandets investeringar i euroområdet resp. euroområdets direktinvesteringar i utlandet delas upp i aktier och återinvesterade vinstmedel samt ”övrigt kapital” (huvudsakligen omfattande koncerninterna lån), och vidare mellan MFI (exkl. centralbanker) och andra sektorer i euroområdet. Portföljinvesteringar, som inkluderar en uppdelning mellan monetära myndigheter, andra monetära finansinstitut och icke-monetära finansinstitut, omfattar aktier och skuldförbindelser (vilka delas upp ytterligare) separat. Finansiella derivat (bara relevanta här är kontrakt mellan hemmahörande i euroområdet och icke-hemmahörande i euroområdet) sammanställs enbart på nettobasis som aggregat av alla gränsöverskridande positioner (*paying regard to sign*) där hemmahörande i euroområdet utgör part. Däremot behövs ganska detaljerad information om ”övriga” investeringar, främst monetära finansinstituts externa ekonomiska transaktioner (exkl. i kategorierna direkt- och portföljinvestering) och statens dito. Denna kategori delas upp efter motpartens sektortillhörighet i monetära myndigheter, andra monetära finansinstitut (med uppdelning på löptid), offentliga sektorn, andra sektorer (i euroområdet) med, för de två sistnämnda, en begränsad uppdelning på instrument som anger valuta och inlåning i banker utanför euroområdet. Den månatliga betalningsbalansen inkluderar data om valutareservtillgångar.

6.2.2 TILLVÄGAGÅNGSSÄTT FÖR ATT HANTERA SKULDER HÄNFÖRLIGA TILL PORTFÖLJINVESTERINGAR

84. Att rapportera skulder hänförliga till portföljinvesteringar (förändringar i värdepappersinnehav utanför euroområdet av värdepapper utfärdade av hemmahörande i euroområdet) är ett praktiskt problem eftersom det oftast inte är möjligt att identifiera vem som är innehavare av de omsättbara instrumenten. Skulder hänförliga

till portföljinvesteringar i finansräkenskaperna i betalningsbalansen sammanställs därför på ett omständligt vis. Detta görs genom att beräkna förändringen i värdepappersinnehav utanför euroområdet som är utfärdade av hemmahörande i euroområdet (utlandets nettoinvesteringar i euroområdet) som skillnaden mellan det totala utestående beloppet av sådana värdepapper (eller värdejusterade ändringar i dessa) och de rapporterade innehaven av dessa innehav (eller värdejusterade ändringar i dem) tillhörande hemmahörande i euroområdet och om utfärdaren av papperet och innehavaren av det samma är hemmahörande i samma euroland. En uppdelning av sådana innehav inom euroområdet per emittentens sektortillhörighet kommer att kunna fås fr.o.m. halvårsskiftet 2006 vilket gör det möjligt att beräkna uppdelning per sektor av skulder i euroområdet. Relaterade inkomstflöden i bytesbalansen och utestående stockar i skulder hänförliga till portföljinvesteringar i utlandsställning sammanställs på liknande sätt. Den centraliserade databasen för värdepapper som nämns i stycke 79 förväntas avsevärt förbättra statistiken över portföljinvesteringar. Detaljerad information om enskilda värdepapper i databasen skall möjliggöra ett nytt sätt att sammanställa portföljinvesteringar i betalningsbalansen (och i utlandsställningen enligt ovan). Eurosystemet avser rapportera transaktionerna och positioner i form av värdepapper per värdepapper (snarare än rapportering i aggregat) fr.o.m. 2008. Resultatet blir att klassificering och värdering i portföljinvesteringar blir mer exakt. Från och med den dagen kommer de nationella centralbankerna i eurosystemet inte längre att sammanställa stockarna från ackumulerade transaktioner och kommer istället att sammanställa fullständiga stockuppgifter åtminstone varje kvartal.

6.2.3 EN MONETÄR PRESENTATION AV BETALNINGSBALANSEN

85. Betalningsbalansstatistik länkas till den externa motparten i det breda penningmängdsmåttet M3 för att stärka användningsområdet av dessa uppgifter i monetär analys. Eftersom betalningsbalansen som helhet och den konsolide-

rade MFI-balansräkningen måste gå jämt upp, skall MFI-sektorns externa transaktioner (inkl. Eurosystemet) återspegla andra euroområdessektors externa transaktioner (inkl. restposten i balansräkningen). Dessa skall i sin tur gå jämnt upp med externa motparter i den monetära statistiken. I praktiken behövs viss omstrukturering i betalningsbalansstatistiken för att sammanföra monetära finansinstituts samtliga externa transaktioner och full överensstämmelse med data från olika källor har inte ännu uppnåtts. Tillskott genom externa transaktioner av icke-MFI i euroområdet (i bytesbalansen, kapitalbalansen och i finansräkenskaper) till den totala förändringen i externa nettopositioner i MFI-sektorn kan därefter analyseras. För den monetära presentationen behöver ECB en uppdelning av direkta investeringar och portföljinvesteringar för att isolera MFI-transaktioner.

6.2.4 TIDSFRISTER OCH TILLGÄNGLIGHET

86. Månatlig betalningsbalansstatistik skall vara ECB tillhanda senast den 30:e arbetsdagen efter det månadsslut som uppgifterna härrör från och de offentliggörs i elektronisk form 7-8 veckor efter den månad de avser. Månadsstatistik finns tillgänglig fr.o.m. januari 1997.

87. Tidsfristen för tillhandahållande av månatlig betalningsbalansstatistik, deras aggregerade natur och användbarhet för penningpolitiken gör att det vid behov är befogat att avvika från internationella riktlinjer. Det är inte nödvändigt att i månadsstatistiken registrera uppgifter på basis av transaktioner (inkl. upplupen ränta). Medlemsstaterna kan istället tillhandahålla uppgifter på avräkningsbasis. Uppskattningar och preliminära uppgifter godtas om så erfordras för att hålla tidsfristen. Vissa uppgiftsposter, t.ex. återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar, kan behöva uppskattas. Månadsuppgifterna revideras varje kvartal när de mer utförliga kvartalsuppgifterna finns tillgängliga, vilket är helt i linje med internationell statistikstandard. Den senaste månadsstatistiken kanske därför inte överensstämmer helt med tidigare uppgifter.

6.3 BETALNINGSBALANS PÅ KVARTALS BASIS

6.3.1 FLER DETALJER OCH UPPLUPEN RÄNTA

88. Den månatliga betalningsbalansstatistiken kompletteras med mer detaljerad statistik per kvartal som möjliggör en mer djupgående analys av externa transaktioner. Bytesbalansen innehåller mer information om avkastning på investeringar, och mer information ges om instrument och sektorer i finansiella ränteräkningskaperna.

89. I enlighet med SNA 93 rekommenderas i femte utgåvan av Internationella valutafondens (IMF) betalningsmanual att räntor skall bokföras på bokföringsmässiga grunder. Den här rekommendationen gäller bytesbalansen (avkastning på investeringar) med motsvarande effekt på finansiella ränteräkningskaperna. Enligt riktlinje ECB/2004/15 behövs endast uppgifter om upplupen avkastning på investeringar på kvartalsbasis.

6.3.2 GEOGRAFISK UPPDELNING

90. Förutom att tillhandahålla ytterligare detaljer om instrument och följa internationella statistikstandarder åtföljs uppgifterna om betalningsbalans på kvartalsbasis av en geografisk uppdelning av hemmahörande i euroområdet externa affärer indelat per land, område och kategori av motpart. Uppdelning omfattar Danmark, Sverige och Storbritannien individuellt, de övriga EU-staterna utanför euroområdet som en grupp, EU-institutioner och andra organ samt, utanför EU, USA, Japan, Schweiz och Kanada individuellt, offshore-centrum, internationella organ och alla andra länder som en grupp. Förutom ECB, som av statistikskäl behandlas som ett monetärt finansinstitut hemmahörande i euroområdet, behandlas EU-institutioner (som kommissionen) och andra organ (som Europeiska investeringsbanken) som hemmahörande utanför euroområdet oavsett var deras säte fysiskt befinner sig. Den erforderade uppdelningen tillsammans med en lista över EU-institutioner, offshore-centrum och internationella organisationer finns i bilaga II till riktlinje ECB/2004/15. Uppdelningen per instru-

ment och sektor på vilken den geografiska uppdelningen tillämpas är mindre komplett än i betalningsbalansstatistik på kvartalsbasis och liknar mer den i betalningsbalansstatistik på månadsbasis. Det finns emellertid ingen geografisk uppdelning på skulder hänförliga till portföljinvesteringar eftersom det sätt på vilket dessa uppgifter beräknas inte möjliggör en sådan och inte heller någon uppdelning på finansderivat och reservtillgångar.

6.3.3 TIDSFRISTER OCH TILLGÄNGLIGHET

91. De detaljerade uppgifterna om betalningsbalansen måste vara ECB tillhanda inom tre månader från slutet av det kvartal som uppgifterna hänför sig till. Euroområdesaggregaten publiceras i form av pressmeddelanden fyra månader efter det kvartal som uppgifterna härrör från. Fullständiga kvartalsuppgifter finns tillgängliga från början av 1997. Kvartalsberäkningar för handelsbalanser för vad som nu är euroområdet finns tillgängliga från 1980. En geografisk uppdelning per kvartal finns tillgänglig från början av 2003.

6.4 UTLANDSSTÄLLNINGEN (I.I.P.)

92. ECB sammanställer utlandsställningen för euroområdet som helhet vid kvartalslut (en innovation) och publicerar dessa uppgifter tillsammans med de detaljerade uppgifterna för betalningsbalansen fyra månader efter det datum uppgifterna avser och mer detaljerat vid årets slut. Den här redovisningen av externa tillgångar och skulder för euroområdet visar strukturen för den finansiella ställningen och kompletterar betalningsbalansdata för analyser av penningpolitiken och valutamarknaden. Periodiska stockuppgifter ger också upplysning om huruvida betalningsbalansflödena är rimliga. Kvartalsuppgifter togs delvis fram med tanke på inkorporering i kvartalsräkningskaperna för den institutionella sektorn i euroområdet.

6.4.1 INSTRUMENT OCH GEOGRAFISK UPPDELNING

93. Den uppdelning som behövs för uppgifter på kvartalsbasis liknar mycket den för finansräkenskaperna i betalningsbalansen på kvartalsbasis även om kategorin finansderivat separerar tillgångar och skulder. Uppgifter för utlandsställning på årsbasis är också mycket likartade men mer detaljerade vad gäller direktinvesteringar där aktier i noterade företag redovisas både till bokföringsvärde och marknadsvärde (grundläggande rekommendation för värdering i utlandsställningen). Av praktiska skäl visas direktinvesteringar i onoterade företag endast till bokföringsvärde även om de i princip använder konton i utländska filialer och följaktligen borde dessa återspegla återinvesterade intäkter. Statistiken på årsbasis över utlandsställning följs av en geografisk uppdelning av euroområdet externa tillgångar och skulder vilka omfattar instrument och sektorer något mindre detaljerat än den årliga (och kvartalsvisa) utlandsställningen men som presenterar i stort sett samma uppdelning av motparterna som för den kvartalsvisa balansräkningen. Precis som vad gäller betalningsbalansen finns ingen geografisk uppdelning i utlandsställningen av finansiella derivat och valutareservtillgångar. Uppdelning på skulder hänförliga till portföljinvesteringar kan inte beräknas utifrån uppgifter från ECB-källor. Istället använder ECB sig av motpartsdata från IMF:s enkätundersökning om portföljinvesteringar och relaterade IMF-enkäter, vars resultat blir offentliga efter ECB:s uppgifter för utlandsställning på årsbasis.

94. Utlandsställningen för euroområdet baseras på standardkomponenter i statistiken över utlandsställningen så som denna framställs i femte utgåvan av IMF:s betalningsbalansmanual. Begrepp och definitioner stämmer överens med betalningsbalansen. Ett nytt sätt att sammanställa portföljinvesteringar, inkl. fullständiga kvartalsvisa stockuppgifter, beskrivs i punkt 84 ovan.

6.4.2 TIDSFRISTER OCH TILLGÄNGLIGHET

95. Uppgifter på kvartalsbasis avseende utlandsställningen finns tillgängliga för ECB inom tre månader från slutet av det kvartal som uppgifterna hänför sig till (dvs. samma tidsfrist som uppgifter för betalningsbalansen på kvartalsbasis). Uppgifter om utlandsställningen på årsbasis tillsammans med den geografiska uppdelningen, finns tillgänglig nio månader efter det år som uppgifterna hänför sig till. Utlandsställningen vid årsslutet är tillgänglig från 1997 för Euroområdet, ehuru endast på nettobasis för åren 1997 och 1998 (dvs. de visar tillgångar eller skulder netto i varje kategori, icke utestående tillgångar resp. skulder separat) eftersom det först inte var möjligt för medlemsstater att urskilja mellan externa tillgångar och skulder, mellan gränsöverskridande positioner inom euroområdet och positioner med omvärlden. Geografisk uppdelning vid årsslut finns tillgänglig från 2002.

7 EUROSISTEMETS INTERNATIONELLA VALUTARESERVER

7.1 VALUTARESERV TILLGÅNGAR I BETALNINGSBALANSEN OCH UTLANDSSTÄLLNINGEN.

96. Euroområdets valutareservtillgångar definieras som i hög grad likvida, omsättbara och kreditvärdiga fordringar i utländsk valuta (dvs. andra valutor än euron) på hemmahörande utanför euroområdet som innehåses av ECB och de nationella centralbankerna i Eurosystemet. Förutom fordringar i utländsk valuta ingår dessutom guld, särskilda dragningsrätter (SDR) och reservpositioner i IMF. Reservtillgångar sammanställs utan avdrag för valutarelaterade skulder, med undantag för den lilla kategorin finansiella derivat som sammanställs på nettobasis.

97. Förändringar i valutareserver som uppkommer genom transaktioner (exkl. värderingseffekter och andra ändringar än transaktioner som påverkar deras belopp) bokförs som en post i

finansräkenskaperna i euroområdet betalningsbalans. Utestående belopp är tillgängliga i utlandsställningen vid kvartalsslut och visar de viktigaste komponenterna (guld, SDR och innehav av utländsk valuta i detalj etc.).

7.2 VALUTARESERV OCH LIKVIDITETSPOSITION I UTLÄNSK VALUTA (IMF/BIS-MALLEN)

98. ECB sammanställer också en mer detaljerad månadsrapportering över Eurosystemets valutareserver och därtill hörande tillgångar i enlighet med en mall för valutareserver och likviditetsposition i utländsk valuta. Valutareservtillgångar för betalningsbalansstatistik och statistik över utlandsställningen är bara en del av den information som krävs enligt mallen. Här ingår även övriga valutareserver, vilka kan bestå av fordringar på hemmahörande i euroområdet (t.ex. innehav av utländsk valuta i banker i euroområdet) eller fordringar på icke-hemmahörande i euroområdet som inte uppfyller kravet på att vara ”mycket likvida” för att få inräknas i valutareserven (sådana tillgångar bokas under portföljinvesteringar eller ”övriga” investeringar i betalningsbalansen och utlandsställningen). I posten likviditet i utländsk valuta tas även hänsyn till förutbestämda och eventuella korta nettoutflöden i utländsk valuta, vilka omfattar räntebetalningar och amorteringar på lån, terminspositioner i utländsk valuta, flöden relaterade till reverserade transaktioner, överdragna kreditlimiter, ställda garantier och många andra poster som inte bokas i betalningsbalansen och utlandsställningen. Mallen tillhandahålls även för ett antal inom linjen förda poster. De uppgifter som anges i bilaga II, tabell 3, i riktlinje ECB/2004/15, lämnas till ECB för att tas med i mallen inom tre veckor för den månad de avser.

8 STATISTIK ÖVER EURONS INTERNATIONELLA ROLL

99. ECB publicerar en årsrapport om eurons internationella roll. MFI-balansräkningsstatistik (transaktioner mellan icke-hemmahörande i euroområdet gör åtskillnad mellan belopp i

euro och utländsk valuta) och statistik över värdepappersemissioner (som identifierar emissioner denominerade i euro av icke-hemmahörande i euroområdet) bidrar till att utvärdera eurons internationella roll. Riktlinje ECB/2004/15 möjliggör för en uppdelning av valuta på halvårsbasis (mellan euro, dollar och andra valutor) av euroområdets externa transaktioner i skuldförbindelser och samma uppdelning av externa positioner i skuldförbindelser av hemmahörande i euroområdet, per slutet av juni resp. slutet av december. Detta görs främst för att bedöma eurons internationella roll som placeringsvaluta. ECBS samlar in information om andra detaljer om emitterade obligationer av samma skäl. För närvarande samlar flera centralbanker i Eurosystemet och i ECBS också in information om faktureringspraxis vid utrikeshandel med varor och tjänster, främst via system för insamling av information baserade på bankbetalning. Oesterreichische Nationalbank tillhandahåller information om hur eurosedlar cirkulerar (och den fortsatta cirkulationen av sedlar i de gamla nationella valutorna i euroområdet) i fem grannländer utanför euroområdet.

9 EURONS EFFEKTIVA VÄXELKURS

100. Den effektiva nominella växelkursen är en sammanfattande mätning av en valutas externa värde i förhållande till valutorna för euroområdets viktigaste handelspartner. Den reala effektiva växelkursen, som erhålls genom att från det nominella värdet dra av värdet för tillämpliga pris- och kostnadsindex, är den oftast förekommande indikatorn på internationell konkurrenskraft vad gäller priser och kostnader.

101. ECB beräknar dagligen de nominella effektiva växelkurserna som geometriskt vägda genomsnitt för eurons bilaterala växelkurser i förhållande till partnerländernas valutor. De reala effektiva växelkurserna är geometriskt vägda genomsnitt för relativa priser eller kostnader i euroområdet jämfört med dess handelspartner, uttryckt i en gemensam valuta. Eftersom pris- och kostnadsstatistik inte utkommer

särskilt ofta beräknas reala effektiva växelkurser på månads- eller kvartalsbasis.

102. Vikterna för handelspartnerna är baserade på deras andelar av euroområdet handel med tillverkade varor, exkl. handel inom euroområdet, under två 3-årsperioder, 1995-1997, och efter ytterligare arbete 2004, 1999-2001. Vikterna utnyttjar information om såväl export som import. Importvikterna är varje enskilt partnerlands enkla andel av euroområdets totala import från alla partnerländerna. Vikterna för export definieras på så vis att de tar hänsyn både till betydelsen av enskilda marknader för euroområdets export och den konkurrens som exportörer från euroområdet möter från inhemska producenter på utländska marknader och från exportörer från tredje land.

103. Effektiva växelkurser beräknas gentemot två grupper av handelspartner. Dessa är EER-23 som består av 13 EU-länder utanför euroområdet och de 10 viktigaste handelspartnerna utanför Europeiska unionen samt EER-42, som består av EER-23 plus ytterligare 19 länder. För EER-23 beräknas den nominella effektiva växelkursen varje dag och reala index finns månadsvis (beräknas med hjälp av konsumentpriser och producentpriser) och kvartalsvis (beräknas med hjälp av BNP-deflater och enhetsarbetskostnaden). För den breda gruppen beräknas den nominella effektiva växelkursen och den reala effektiva växelkursen på månadsvis beräknade konsumentpriser.

10 STATISTIK ÖVER DE OFFENTLIGA FINANSERNA

104. Statistik över de offentliga finanserna är statistik över den offentliga sektorns transaktioner och positioner (S.13 i ENS 95), dvs. staten, delstater, kommuner samt socialförsäkringssystem. ECB har intresse av statistik över de offentliga finanserna av två skäl. För konvergensrapporterna vid bedömning av huruvida medlemsstaterna är redo att anta euron och i samband med proceduren för förfarandet vid alltför stora underskott och stabilitets- och till-

växtpakten ligger tyngdpunkten på årsstatistik över den offentliga sektorns underskott/överskott och nominell konsoliderad skuld i individuella EU-stater. Riktlinje ECB/2005/5 slår formellt fast behovet av data av det här slaget från medlemsstaterna och enligt denna riktlinje skall centralbankerna förse ECB med årliga nationalräkenskaper inklusive intäkter, utgifter, underskott/överskott, lånebehov, privatiseringar och utestående skuld. Med dessa uppgifter kan ECB sammanställa transaktioner mellan EU-institutioner och medlemsstaterna som om de förstnämnda utgjorde en ytterligare undersektor till den offentliga sektorn. Syftet är att ge en tydligare bild av statliga transaktioner i ekonomin än enbart data som rör sektorer i den offentliga sektorn. ECB erhåller också data på årsbasis om posten underskott/skuldanpassning, en sammanjämkning av förändringen i statens skuld och underskott mellan årsskiften och statens underskott och överskott under det mellanliggande året. Riktlinje ECB/2005/5 (ändras genom riktlinje ECB/2006/2) kräver att alla dessa uppgifter rapporteras i en form som överensstämmer med uppgifter som EU-staterna lämnar till Europeiska kommissionen i enlighet med ENS 95 och förfarandet vid alltför stora underskott. Nationalräkenskaper som tillhandahålls i enlighet med förfarandet vid alltför stora underskott avviker från ENS 95 på ett par viktiga punkter, bl.a. vad gäller omfattning och värdering av den offentliga sektorns skuld.

105. Statlig verksamhet är en viktig faktor i den ekonomiska utvecklingen och på finansmarknaderna och följaktligen behöver ECB även kvartalsdata om statens icke-finansiella och finansiella transaktioner och utestående skuld. En rad gemenskapsförordningar antogs 2000 eller senare och i dessa krävs rapportering av kvartalsinformation om statens intäkter och utgifter, finansiella transaktioner och balansräkningar i medlemsstaterna. Resultatet är att det snart kommer att finnas omfattande kvartalsstatistik över den offentliga sektorn i Europeiska unionen. Förordning nr 501/2004 kräver att medlemsstaterna lämnar finansiella data för varje kvartal inom tre månader efter kvartals-

slut för staten, lokala myndigheter samt socialförsäkringssystem var för sig tillsammans med en uppdelning per instrument och, när det handlar om staten och socialförsäkringsfonder, information om motpart. Även om full information först nu blir tillgänglig har förordningen förbättrat kvaliteten på den statliga sektorns del av MUFA och har även varit till nytta för statistik på andra områden som inte är finansiella sektorer i euroområdet genom användning av information om motparter. Dessa uppgifter kommer att ligga till grund för räkenskaperna på kvartalsbasis för varje institutionell sektor när de blir tillgängliga 2007 (se nedan).

II RÄKENSKAPER FÖR EUROOMRÅDET FÖR VARJE INSTITUTIONELL SEKTOR

II.1 INLEDNING

106. Inom definitionerna och det konceptuella ramverket för ENS 95 ger sektorräkenskaperna en övergripande bild av icke-finansiella och finansiella transaktioner för varje institutionell sektor. De ger en komplett bild av den ekonomiska aktiviteten från produktion och alstring och användning av inkomst för konsumtion eller sparande och sedan transaktioner i kapitaltillgångar och slutligen till nettoutlåning eller -inlåning och motsvarande förvärv av finansiella tillgångar eller upptagande av skulder, med instrument och i vissa fall uppgifter om motpart. Räkenskaperna för den institutionella sektorn ger även balansräkningar med uppgift om tillgångar och skulder samt avstämning av kontotransaktioner med förändringar i balansräkningarna. Resultaten, särskilt för icke-finansiella företag och hushållssektorn, är ovärderliga för ekonomisk analys och framtidsbedömningar. Uppgiften med att sammanföra nästan all information i en sammanhängande struktur, både ekonomisk och finansiell, sammanställd inom ENS 95, främjar riktighet och konsekvens och stärker således dessa uppgifters användbarhet. ENS 95 ligger till grund för sektorräkenskaperna men dessa utkommer bara en gång om året, vilket kraftigt minskar deras värde för konjunkturanalys och framtidsbedömningar.

ECB och Europeiska kommissionen utvecklar, med stöd av ny gemenskapslagstiftning, tillsammans sektorräkenskaper på kvartalsbasis och strävar efter att få fram resultat som kan publiceras till våren 2007.

107. De kompletta finansräkenskaperna visar ekonomiska sektorers utlånings- och inlåningstransaktioner och balansräkningar visar deras utestående utlåning och inlåning med en sammanlänkning av de båda mellan kumulativa transaktioner och förändringar i balansräkningen. ECB publicerar delar av finansräkenskaperna och balansräkningarna för euroområdet varje kvartal sedan 2001. I nuvarande form visar kvartalsuppgifterna de icke-finansiella sektorernas huvudsakliga investerings- och finansieringsaktiviteter (dvs. icke finansiella företag, hushåll och den offentliga sektorn. De visar även försäkringsföretags och pensionsinstitut huvudsakliga investerings- och finansieringsaktiviteter. Dessa uppgifter bidrar till att stärka penningpolitisk analys och framtidsbedömningar som rör främst hushåll och icke-finansiella företag. Finansräkenskaper för Monetära unionen kan även användas för att analysera frågor om den finansiella stabiliteten, för vilka information om transaktioner och balansräkningsställningen för sektorer i ekonomin är relevant. Dessa uppgifter utgör en ram inom vilken ofta utkommande statistik, särskilt statistik, över penning- och kreditutveckling, betalningsbalansen, emissioner av värdepapper och den offentliga sektorns finansiella ställning, kan bedömas och stämmas av. De kommer att bli ännu mer användbara när de kan integreras med jämförbara kvartalsvisa icke-finansiella räkenskaper för institutionella sektorer, se stycke 11.4.

II.2 STATISTIKKÄLLOR FÖR FINANSRÄKENSKAPER I MONETÄRA UNIONEN PÅ KVARTALS BASIS

108. Enligt ENS 95 skall EU:s medlemsstater förbereda finansräkenskaper i form av detaljerade redogörelser av finansiella transaktioner, en redovisning av finansiella tillgångar och av

utestående skulder till marknadsvärde tillsammans med en avstämning av de två i ett värde-regleringskonto och i vad som kalla "övriga förändringar i tillgångsvolymen". ENS 95 listar fem viktiga ekonomiska sektorer (icke-finansiella företag, S.11, finansiella företag S.12, of-fentlig sektor, S.13, hushåll, S.14, och hushål-lens ideella organisationer S.15). S.12 och S.13 delas upp ytterligare i undersektorer.

109. I enlighet med ENS 95 måste medlemssta-terna endast sammanställa finansräkenskaper en gång om året. Riktlinje ECB/2002/7 kräver emellertid att de nationella centralbankerna i euroområdet levererar kvartalsuppgifter om icke-finansiella sektorer och även om försäk-ringsföretag och pensionsfonder till ECB. Nästan alla lyckas uppfylla det nu. De natio-nella centralbankerna måste lämna uppgifter fr.o.m. slutet av 1997. Informationen kommer mycket långsammare än ECB:s statistik över euroområdet som även om den utkommer inom givna tidsramar och väl uppfyller MUFA behov bara delvis ger den information som erfordras.

110. Genom att lägga samman uppgifterna från ECB:s MFI-balansräkningsstatistik och natio-nalräkenskaperna blir det möjligt för ECB att sammanställa uppgifter om finansiella transak-tioner på kvartalsbasis och balansräkningar för icke-finansiella transaktioner i euroområdet som även om de är användbara lämnar utrymme för förbättringar vad gäller täckning och aktua-litet.

111. Stycket nedan sammanfattar informatio-nen som den presenteras i dagsläget. En ny rikt-linje (ECB/2005/13, om ändring av riktlinje ECB/2002/7) förbättrar aktualiteten från 130 till 110 dagar från slutet av kvartalet, med ef-fekt fr.o.m. april 2006, och kommer i sinom tid att möjliggöra publicering av aggregat för euroområdet inom 120 dagar efter utgången av kvartalet. Det kräver sammanställning av kom-pletta nationalräkenskaper på kvartalsbasis (med full täckning av kategorierna finansiella tillgångar och skulder och full täckning av in-stitutionella sektorer och resten av världen) för både finansiella balansräkningar och uppgifter

om finansiella transaktioner. Viss information om motparter, som i dagsläget i de flesta fall saknas i nationalräkenskaperna, kommer stegvis att göras tillgänglig fram till april 2008. Övriga förbättringar är att riktlinjen tar hänsyn till den senaste gemenskapslagstiftningen om finansräkenskaper för staten och särskilda krav för det fall euroområdet utökas.

11.3 HUVUDSAKLIGA FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER I ICKE-FINANSIELLA SEKTORER SAMT I FÖRSÄKRINGSBOLAG OCH PENSIONS FONDER

11.3.1 SEKTORERS INNEHAV AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR

112. Kortfristiga finansiella investeringar om-fattar i första hand tillgångar som faller under M3-kategorin, vilka innehas av icke-finansiella sektorer i euroområdet och dessutom vissa korta fordringar på andra sektorer i euroområ-det. Inlåning som är en del av långfristig finan-siell investering utgörs av sådana med överens-kommen löptid på längre tid än två år och sådan som återbetalas med en uppsägningstid som är längre än tre månader. Försäkringstekniska re-server hålls främst av försäkringsföretag som förvaltar livförsäkringar och pensionsfonder. Tillsammans med långa skuldförbindelser (van-ligen över ett år), noterade aktier och andelar i investeringsfonder (andra än penningmarknads-fonder) utgör de en viktig komponent i hushål-lens långa investeringar.

113. MFI-balansräkningsstatistik tillhandahål-ler data som används för att beräkna euroområ-dets icke-finansiella sektors innehav av sedlar och mynt, och inlåning samt andelar i penning-marknadsfonder. Inlåning av icke-banker (icke-finansiella sektorer kan inte identifieras separat för detta syfte) i banker utanför euroområdet beräknas delvis från betalningsbalanskällor. In-nehav av skuldförbindelser och aktier (både direkta innehav och indirekta innehav genom investeringsfonder) är svårare att upprätta i och med problemet att identifiera innehavarna av omsättbara värdepapper. I nuvarande format är det möjligt att ur nationalräkenskaperna på

kvartalsbasis göra en uppskattning av euroområdet icke-finansiella sektorer totala innehav men det finns ingen ytterligare uppdelning av dessa innehav bland icke-finansiella sektorer. Viss information om sådana innehav kommer att bli tillgänglig tack vare riktlinje ECB/2005/13 (se även punkt 78).

11.3.2 SEKTORERS SKULDER

114. De viktigaste komponenterna i finansieringen till icke-finansiella sektorer är värdepapper, lån och noterade aktier. Euroområdet icke-finansiella sektorer huvudsakliga skulder är relativt lätta att definiera utifrån statistik för euroområdet och nationalräkenskaper på kvartalsbasis. Skulder, till skillnad från tillgångar, uppdelas helt per sektor. Lån och skuldförbindelser delas upp på ursprunglig löptid.

115. Liknande information som den som finns för icke-finansiella sektorer finns för försäkringsbolag och autonoma pensionsfonder i euroområdet. De finansiella intermediärernas huvudsakliga skulder (dvs. hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder och förskotts betalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar) bokförs i stort sett som finansiella tillgångar i icke-finansiella sektorer. Beloppen skiljer sig från varandra eftersom försäkringsföretag och pensionsfonder i euroområdet har skulder av den här typen till motparter utanför euroområdet och icke-finansiella sektorer i euroområdet har försäkringar hos försäkringsbolag och pensionsfonder utanför euroområdet.

11.4 ICKE-FINANSIELLA RÄKENSKAPER FÖR INSTITUTIONELLA SEKTORER

116. Finansräkenskaperna är den sista i raden av räkenskaper där transaktioner bokas mellan institutionella sektorer. Summan av de transaktioner som bokas i finansräkenskaperna skall vara samma som balansposten på kapitalbalansen dvs. utlåning eller inlåning netto, som är resultatet av alla icke-finansiella transaktioner av respektive sektor. Enligt ENS 95 skall denna information tillhandahållas, dock endast på årsbasis (se ovan). ECB och kommissionen upprät-

tar gemensamt kvartalsräkenskaper för icke-finansiella räkenskaper uppdelade per institutionell sektor som anknyter till finansräkenskaperna. De första resultaten väntas bli publicerade våren 2007. Kravet på att tillhandahålla kvartalsdata om institutionella sektorer icke-finansiella räkenskaper stöds av ny gemenskapslagstiftning (förordning (EG) nr 1161/2005, som antogs i juli 2005). De första uppgifterna i enlighet med förordningen tillhandahölls i januari 2006 tillsammans med kvartalsdata från början av 1999. Efter en övergångsperiod där viss information inte behöver rapporteras i syfte att begränsa bördan på medlemsstaterna kräver förordningen att en fullständig redovisning av alla räkenskaper från produktions- till kapitalbalans görs, tillsammans med relaterade balansposter eller översiktlig statistik (med brutto och nettovärde, rörelsevinst, disponibel inkomst, sparande etc.) Uppgifterna skall inlämnas, efter en övergångsperiod, inom 90 dagar efter utgången av det kvartal som statistiken avser. För data som avser hushåll och företagssektorn ger förordningen ett undantag för medlemsstater där BNP är mindre än 1 % av EU:s totala BNP. Luxemburg och de nya medlemsstaterna, med undantag för Polen, kommer att gynnas av detta undantag. Förordningen kräver inte inledningsvis information från motparter men kommer att göra det i ett senare skede.

12 STATISTIK ÖVER BETALNINGSSYSTEM OCH VÄRDEPAPPERSAVVECKLINGSSYSTEM

117. Enligt stadgan skall Eurosystemet främja väl fungerande betalningssystem och i det syftet tillhandahåller Eurosystemet faciliteter för betalning och värdepappersavveckling. Eurosystemet har även en roll i övervakningen av betalningssystem som är vitala för att betalningssystemen skall kunna fungera smidigt. ECB intresserar sig framför allt för olika betalningsmedel (kontanter, bankkonton, kredit och debetkort, elektroniska plånböcker etc.) och vid driften av interbankbetalningar. ECB har ett intresse i värdepappersavvecklingssystem eftersom Eurosystemet använder dem för att av-

veckla kreditoperationer. ECB har även ett intresse i att övervaka integration av finansmarknaderna i euroområdet. Eurosystemet samlar in stora mängder information vid genomförandet av dessa operativa funktioner samt vid övervakningen av betalningssystemen. Mycket av denna information publiceras i årsrapporten om betalnings- och avvecklingssystem i Europeiska unionen (den s.k. Blue Book). I nära samarbete med de nationella centralbankerna har ECB nyligen startat ett projekt för att göra dessa uppgifter mer enhetliga inom Europeiska unionen och för att sammanföra alla uppgifter i en gemensam databas.

13 STATISTIKASPEKTER PÅ EN UTVIDGNING AV EUROOMRÅDET

118. I dagsläget är 13 EU-stater utanför euroområdet. Alla eller någon av dem samt alla eventuella framtida medlemsstater får gå med i euroområdet. När detta sker är det viktigt att bevara kvaliteten på euroområdets statistik. Det betyder att medlemsstaterna måste vara väl förberedda för inträde vad gäller statistik. Det är också viktigt, vilket blev tydligt när Grekland gick med 2001, att tillhandahålla data för euroområdet bakåt i tiden i dess utvidgade form för att kunna beräkna tillväxttakten över utvidgningstillfället och för att tillhandahålla enhetliga tidsserier för ekonomiska modeller och framtidsbedömningar och framåtblickande politisk analys. Detta innebär givetvis inte att resultatet fullt ut skulle representera vad situationen skulle ha varit om euroområdet hade varit större vid det betraktade tillfället. Viss referensstatistik kommer alltid att behövas för att kunna visa situationen i euroområdet vid ett visst tillfälle trots trendbrotten i och med utvidgning.

119. I de fall data för euroområdet bara är summan av nationell data behövs bara fullt jämförbara nationalräkenskaper för de nya deltagarna för att hantera utvidgningen. Om euroområdesaggregaten inte bara är summan av nationell data (som vid monetär och finansiell statistik, betalningsbalansstatistik och statistik över ut-

landsställningen samt för finansräkenskaper) behövs tidsserier med tillräcklig geografisk och sektoriell uppdelning för att möjliggöra nödvändig konsolidering. Både nuvarande medlemsstater i euroområdet och de nya deltagarna måste tillhandahålla dessa uppgifter. Då uppgifter om valutafördelning i kombination med nedbrytning på instrument, löptid och motpartssektor redan införts i balansräkningsstatistiken för MFI, så skulle ett krav på medlemsstaterna att rapportera uppgifter som möjliggör en sammanställning av aggregat för euroområdet för tidigare tidpunkter eller perioder och för varje tänkbar sammansättning av euroområdet innebära en mycket stor rapporteringsbörda. I praktiken skapas tidsserier genom uppskattningar för starten av Monetära unionen och när Grekland gick med i euroområdet kompletterades uppgifterna i rapporteringssystemen med uppgifter från andra källor (t.ex. BIS internationella bankstatistik). Efter utvidgningen av Europeiska unionen 2004 och inför möjligheten att euroområdet utvidgas har ECB och de nationella centralbankerna nyligen kommit överens om huvudprinciperna och implementeringsåtgärderna för en harmoniserad transmission av dataserier väl medvetna om att vissa uppskattningar kommer att bli nödvändiga.

14 UTBYTE AV STATISTIKINFORMATION

120. För att statistik skall kunna utväxlas inom ECBS och med europeiska och internationella institutioner behövs ett snabbt, kraftigt och säkert system för datautbyte. ECBS har sådana möjligheter att överföra datafiler i båda riktningar mellan ECB och de nationella centralbankerna med hjälp av ett reserverat telekommunikationsnät och genom användandet av ett överenskommet meddelandeformat (GESMES/TS) (SDMX-EDI) för utbyte av data och metadata inklusive statistiska strukturer, definitioner och kodlistor. Det gör det också möjligt att smidigt integrera databaser för statistik i såväl nätverk som system för mottagande och leverans av datafiler. Nya dataserier kan lätt inkorporeras. Samma format används av ECB vid utbyte av statistik med Eurostat och med andra

internationella organisationer (BIS, IMF, etc.). Moderna teknologi baserad på SDMX-ML-standarder används också vid spridning av statistik på webben. ECB samarbetar med BIS, Eurostat, IMF, OECD, FN och Världsbanken avseende SDMX-initiativet i syfte att främja utvecklingen av mer effektiva processer för utbyte av statistik och metadata.

15 PUBLICERINGS- OCH REVIDERINGSPOLICY

121. Utan att avslöja sekretessbelagd information om enskilda uppgiftslämnare eller andra enheter har ECB som policy att publicera komplett statistik omgående och med uppgift om typ, källa, täckning och begreppsmässig grund. På ECB:s webbplats finns all euroområdesstatistik och beskrivande material tillsammans med en rad relevant nationell statistik och länkar till webbplatserna för de nationella centralbanker där mer detaljerad nationell statistik finns. Statistikbilagan till ECB:s månadsrapport och den statistiska pocketboken (Statistics Pocket Book) innehåller också utförliga tabeller och, vad gäller månadsrapporten, artiklar och rutor som beskriver ECB:s statistik. Mycket av denna statistik publiceras först i pressmeddelanden vid i förväg bestämda tillfällen (se bilaga 1).

122. De flesta statistikserier revideras. Misstag i källmaterial kan behöva korrigeras, ofta utkommande statistik revideras ofta när fullständig information finns tillgänglig (t.ex. reguljära revideringar till månatlig betalningsbalansstatistik över euroområdet när mer fullständig kvartalsstatistik finns tillgänglig) och metodologiska förbättringar kan ibland leda till förbättringar av tidigare statistik. ECB har som policy att i förväg meddela om revidering, tillhandahålla fullständig information om revidering, dess omfattning och inriktning samt att i görligaste mån göra revideringar till en rimlig kostnad.

123. På allt fler statistikområden har ECB (och Europeiska kommissionen) formaliserat processen avseende kvalitetsgranskning genom

periodiska rapporter i vilka olika kvalitetsaspekter bedöms på ett systematiskt vis. Sådana rapporter har publicerats i betalningsbalansstatistik och statistik över utlandsställningen, (för närvarande under artikel 6 i riktlinje ECB/2004/15) och är även ett krav enligt riktlinje om kvartalsvis statistik över finansräkenskaperna ((ECB/2002/7, ändrad genom ECB/2005/13), och enligt riktlinjen om den offentliga sektorns finanser (ECB/2005/5). ECB:s riktlinje om penningmängds- och bankstatistik (ECB/2003/2, ändrad genom ECB/2005/4) som även behandlar emitterade skuldförbindelser och andra finansiella intermediärer (OFI) kräver även att centralbankerna övervakar kvaliteten på de uppgifter som lämnas till ECB. Europaparlamentets och rådets förordning om sammanställning av kvartalsvisa icke-finansiella räkenskaper efter institutionell sektor ställer krav på medlemsstaterna avseende kvalitet och standarder och kommer att kräva att kommissionen rapporterar om statistik kvaliteten till Europaparlamentet och rådet inom fem år efter förordningens ikraftträdande.

124. Publicering av statistik och revidering av data efter publicering koordineras av ECB tillsammans med de nationella centralbankerna och i förekommande fall med Eurostat. Målet är att presentera den senaste information och samtidigt så långt som möjligt upprätthålla enhetlighet på olika statistikområden över tiden.

16 ECB-RÄTTSAKTER OM STATISTIK

125. Artikel 5 i stadgan och rådets förordning (EG) nr 2533/98 utgör den rättsliga ramen för ECB:s statistikverksamhet. Ytterligare rättsliga instrument, i enlighet med artikel 34 och artikel 14.3 i stadgan lägger ytterligare krav på en aktuell population av uppgiftslämnare, som tas ur referenspopulationen, för att uppfylla ECB:s statistikkrav, i enlighet med artikel 2 förordning nr 2533/98, eller instruerar de nationella centralbankerna (eller andra statistikorgan) om vilka uppgifter som skall överlämnas till ECB samt i vilken form detta skall ske samt när och hur. ECB-förordningar riktar sig också till upp-

giftslämnare och är direkt tillämpbara i de deltagande medlemsstaterna. ECB-förordningar är bindande för medlemmarna i Eurosystemet och för ECB. Rekommendationer är inte bindande men kan användas för att upplysa statistikinstitut i deltagande medlemsstater som tillhandahåller data men inte är centralbanker om ECB:s krav på statistik. Syftet med meddelanden är att ge information. I dagsläget gäller följande ECB-rättsakter.

MONETÄR STATISTIK OCH STATISTIK ÖVER FINANSINSTITUT OCH FINANSMARKNADER

Förordning (22 november 2001) om konsoliderade balansräkningar för monetära finansinstitut (ECB/2001/13), ([EGT L333, 17.12.01](#)).

Förordning (21 november 2002) om ändring av förordning ECB/2001/13 (ECB/2002/8), ([EGT L330, 6.12.02](#)).

Förordning (18 september 2003) om ändring av förordning ECB/2001/13 (ECB/2003/10), ([EUT L250, 2.10.03](#)).

Förordning (20 december 2001) om statistik över räntesatser som tillämpas av monetära finansinstitut på inlåning och utlåning i förhållande till hushåll och icke-finansiella företag (ECB/2001/18), ([EGT L010, 12.01.02](#)).

Förordning (16 december 2004) om ändring av förordningarna ECB/2001/13 och ECB/2001/18 (ECB/2004/21) ([EUT L371, 18.12.04](#)).

Riktlinje (6 februari 2003) om vissa av Europeiska centralbankens krav på statistikrapportering och om förfarandena för de nationella centralbankernas rapportering av penningmängds- och bankstatistik (ECB/2003/2), ([EUT L241, 26.09.03](#)).

Riktlinje (13 februari 2004) om ändring av riktlinje ECB/2003/2 (ECB/2004/1), ([EUT L083, 20.03.04](#)).

Riktlinje (15 februari 2005) om ändring av riktlinje ECB/2003/2 (ECB/2005/4), ([EUT L109, 29.04.05](#)).

Meddelande från ECB avseende föreläggandet av sanktioner vid åsidosättande av rapporteringskraven för balansräkningsstatistik (2004/C195/10), ([EUT C195, 31.07.04](#)).

STATISTIK ÖVER BETALNINGSBALANSEN OCH RELATERAD EXTERN STATISTIK

Riktlinje (16 juli 2004) om Europeiska centralbankens krav på rapportering av statistik över betalningsbalansen och utlandsställningen samt likviditeten i utländsk valuta (ECB/2004/15), ([EUT L354, 30.11.04](#)) (tillhörande rekommendation är ECB/2004/16, ([EUT C292, 30.11.04](#))).

FINANSIELL BALANS

Riktlinje (21 november 2002) om Europeiska centralbankens krav på rapportering av kvartalsvis statistik över finansräkenskaper (ECB/2002/7), ([EGT L334, 11.12.02](#)).

Riktlinje (17 november 2005) om ändring av riktlinje ECB/2002/7 (ECB/2005/13), ([EUT L030, 2.02.06](#)).

STATISTIK ÖVER DEN OFFENTLIGA SEKTORN FINANSER

Riktlinje (17 februari 2005) om Europeiska centralbankens krav på statistikrapportering och förfarandena för utbytet av statistiska uppgifter om den offentliga sektorns finanser inom Europeiska centralbankssystemet (ECB/2005/5), ([EUT L109, 29.04.05](#)).

Riktlinje (3 februari 2006) om ändring av riktlinje ECB/2005/5 (ECB/2006/2), ([EUT L040, 11.02.06](#)).

DATASEKRETESS

Riktlinje (22 december 1998) om allmänna regler och minimistandarder för skydd av personuppgifter i statistikinformation, vilken samlats in av Europeiska centralbanken med hjälp av de nationella centralbankerna (ECB/1998/NP28), ([EGT L055, 24.02.01](#)).

BILAGA I

KRAVEN PÅ FREKVENNS OCH TIDPUNKT FÖR PUBLICERING AV STATISTIK ÖVER AGGREGAT FÖR EUROOMRÅDET

En mängd statistik publiceras varje månad och kvartal i form av pressmeddelanden respektive i statistikbilagan över euroområdet i ECB:s månadsrapport, vilken normalt publiceras andra torsdagen i varje månad. Mer information om nedanstående statistik finns också i under rubriken ”Statistics” på ECB:s webbsida (www.ecb.int).

Penningmängdsutvecklingen i euroområdet (uppgifterna publiceras månadsvis, den 19:e arbetsdagen från utgången av den månad som statistiken avser).

MFI:s räntestatistik publiceras månadsvis, den 30:e arbetsdagen från utgången av den månad som statistiken avser.

Statistik över emitterade värdepapper i euroområdet publiceras månadsvis, den 20:e arbetsdagen i andra månaden efter den månad som statistiken avser.

Statistik över betalningsbalansen i euroområdet publiceras månadsvis, mellan den 21:e och den 29:e arbetsdagen i andra månaden efter den månad som statistiken avser.

Statistik över betalningsbalansen i euroområdet, med en geografisk uppdelning, och euroområdets finansiella utlandsställning publiceras varje kvartal, ungefär fyra månader efter det kvartal som statistiken avser.

Euroområdets finansiella utlandsställning, med en geografisk uppdelning, publiceras varje år ungefär 10½ månader efter det år som statistiken avser.

Valutareserv och likviditetsposition i utländsk valuta publiceras månadsvis, den sista arbetsdagen från utgången av den månad som statistiken avser.

Euroområdets icke-finansiella sektors finansiering och finansiella investeringar, viktigaste finansiella tillgångar och försäkringsbolags och pensionsfonders skulder publiceras varje kvartal, ungefär 4½ månader efter det kvartal som statistiken avser.

Statistik över investeringsfonder i euroområdet publiceras varje kvartal, ungefär 3½ månader efter det kvartal som statistiken avser.

Statistik på kvartalsbasis över den offentliga sektorns finanser i euroområdet publiceras varje kvartal, ungefär 4½ månader efter det kvartal som statistiken avser.

Statistik på årsbasis över den offentliga sektorns finanser i euroområdet publiceras varje år, ungefär 4½ månader efter det år som statistiken avser.

Ytterligare statistik över bostadspriserna i euroområdet (utkommer två gånger om året, ungefär 4 månader efter den period de avser), statistik över arbetsmarknadsindikatorer (utkommer kvartals-

vis mellan 2 och 4 månader efter den period de avser), statistik över kapitalstocken i euroområdet (utkommer årligen, ungefär 1½ år efter det år de avser) och säsongrensade HIKP för euroområdet (utkommer månadsvis efter Eurostats publicering av icke säsongrensade HIKP-serier, ungefär 18 dagar efter den månad de avser).

BILAGA 2

TILLGÅNG TILL STATISTIK

Euroområdet bildades i januari 1999. Många statistikserier som representerar tidigare utveckling av vad som senare blev euroområdet har inte desto mindre sammanställts av ECB, med hjälp av de nationella centralbankerna, för analys och forskningssyften och nya statistikkraV har ofta inkluderat dessa äldre uppgifter (inte alltid till början av 1999) på ett så långt som möjligt jämförbart sätt. Den här bilagan specificerar hur långt tillbaka vissa statistiska nyckelserier finns tillgängliga i sin nuvarande sammansättning. Euroområdesstatistiken har blivit mer detaljerad och mer omfattande. Detta behöver dock inte betyda att bara för att en dataserie finns tillgänglig från t.ex. 1994 så finns alla detaljer som nu publiceras i ECB:s månadsrapport tillgängliga så långt tillbaka i tiden. Dessutom är tidigare uppgifter som ofta sammanställts från icke-harmoniserade källor och för andra syften ofta inte lika tillförlitliga som senare uppgifter och inte heller fullt jämförbara med dessa.

Bilagan behandlar aggregat för euroområdet. Data för längre eller kortare perioder avseende enskilda medlemsstater behandlas inte här.

MONETÄR STATISTIK OCH STATISTIK ÖVER FINANSINSTITUT OCH FINANSMARKNADER

MFI-balansräkningar, månadsstatistik från slutet av september 1997 (inkl. Grekland fr.o.m. mars 1998).

Penningmängdsaggregat (M1, M2-M1 och M3) – månadsstatistik fr.o.m. januari 1980 (med mindre tillförlitliga data beräknade för forskningssyften fr.o.m. 1970).

Bankutlåning – månadsstatistik fr.o.m. januari 1983.

Investeringsfonder (andra än penningmarknadsfonder) – kvartalsräkningar fr.o.m. slutet av 1998.

Emitterade värdepapper (skuldförbindelser) – brutto- och nettoemissioner: månadsstatistik fr.o.m. januari 1990; utestående belopp: månadsstatistik fr.o.m. december 1989.

Emitterade värdepapper (noterade aktier) – brutto- och nettoemissioner: månadsstatistik fr.o.m. januari 1999; utestående belopp: månadsstatistik fr.o.m. december 1998.

MFI-räntor – månadsstatistik över sex inlånings- och fyra utlåningsräntor från icke-harmoniserade nationella källor fr.o.m. januari 1996.

MFI-räntor – månadsstatistik över de aktuella harmoniserade serierna (45 indikatorer: 31 på nya avtal, 14 på utestående belopp) fr.o.m. januari 2003.

Penningmarknadsräntor, statsobligationer, aktiemarknadsindex – månadsstatistik fr.o.m. januari 1994.

STATISTIK ÖVER BETALNINGSBALANSEN OCH RELATERAD EXTERN STATISTIK

Bytesbalans och viktigaste komponenter – kvartalsstatistik fr.o.m. första kvartalet 1980. Månadsstatistik fr.o.m. januari 1997.

Finansräkenskaper – månadsstatistik fr.o.m. januari 1998.

Geografiska uppdelning av betalningsbalansen – kvartalsstatistik fr.o.m. första kvartalet 2003.

Monetär presentation av betalningsbalansen – kvartalsstatistik fr.o.m. första kvartalet 2000, månadsdata fr.o.m. mars 2003.

Den finansiella utlandsställningen – årsstatistik fr.o.m. slutet av 1997 (endast nettopositioner för 1997 och 1998), kvartalsstatistik fr.o.m. första kvartalet 2004.

Geografisk uppdelning av den finansiella utlandsställningen – årsstatistik fr.o.m. slutet av 2002.

Valutareserv och likviditetsposition i utländsk valuta – månadsstatistik fr.o.m. december 1999 (valutareserv endast fr.o.m. december 1998).

Eurons effektiva växelkurs (nominell och reell) – fr.o.m. 1993, nominell effektiv växelkurs mot EER-23-gruppen finns tillgänglig dagligen och real effektiv växelkurs finns på månads- eller kvartalsbasis beroende på deflator, mot EER-42-gruppen, både nominell effektiv växelkurs och real effektiv växelkurs, baserad endast på konsumentprisindex, beräknas månadsvis.

STATISTIK ÖVER DEN OFFENTLIGA SEKTORN FINANSER

Intäkter och utgifter (viktigaste komponenter), underskott/överskott, underskott/skuldanpassning, skuld (viktigaste komponenter) – årsstatistik fr.o.m. 1990.

Intäkter, utgifter (viktigaste komponenter), underskott/överskott – kvartalsstatistik fr.o.m. första kvartalet 1999.

Skuld och underskott/skuldanpassning (viktigaste komponenter), kvartalsdata från första kvartalet 2000.

FINANSIELLA OCH ICKE-FINANSIELLA RÄKENSKAPER

Icke-finansiella sektorer huvudsakliga finansiella tillgångar och skulder – kvartalsstatistik fr.o.m. fjärde kvartalet 1997.

Försäkringsföretags och pensionsfonders huvudsakliga finansiella tillgångar och skulder – kvartalsstatistik fr.o.m. fjärde kvartalet 1997.

Sparande, investeringar och finansiering (per sektor) – årsstatistik fr.o.m. 1990.

ALLMÄN EKONOMISK STATISTIK

Mer allmän ekonomisk statistik över euroområdet (se bilaga 1) – uppgifter från 1996 eller tidigare.

BILAGA 3

URVAL AV REFERENSER

GEMENSKAPSLAGSTIFTNING

Protokollet om stadgan för Europeiska centralbankssystemet (ECBS) och Europeiska centralbanken (ECB).

Protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott.

Protokollet om konvergenskriterier.

Rådets förordning (EG) nr 2223/96 om det europeiska national- och regionalräkenskaperna i gemenskapen (ENS 95).

Rådets förordning (EG) nr 2533/98 om Europeiska centralbankens insamling av statistiska uppgifter.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1221/2002 om kvartalsvisa räkenskaper för den offentliga sektorns icke-finansiella transaktioner

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 501/2004 om kvartalsvisa konton för finansiella transaktioner för den offentliga sektorn.

Rådets förordning (EG) nr 1222/2004 om sammanställning och rapportering av uppgifter om den offentliga sektorns kvartalsvisa skuldsättning.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1161/2005 om sammanställning av kvartalsvisa icke-finansiella räkenskaper efter institutionell sektor.

ORGANISATION AV STATISTIKARBETE

Samarbetsavtal (Memorandum of understanding)¹ om ekonomisk och finansiell statistik mellan generaldirektoratet för statistik vid Europeiska centralbanken och Europeiska gemenskapernas statistikkontor (Eurostat).

ÖVRIGT

IMF:s betalningsbalanshandbok¹ (IMF Balance of Payments Manual. (5:e utgåvan)).

Översyn av kraven inom området för allmän ekonomisk statistik (ECB – december 2004).

ECB:s månadsrapport – statistikbilagan för euroområdet (december 2005).

¹ Finns inte i svensk översättning.

ISSN 1725184-2

9 771725 184009